

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТ ЗА СПЕЦИЈАЛНУ
ЕДУКАЦИЈУ И РЕХАБИЛИТАЦИЈУ

ИНФОРМАТОР ВОДИЧ ЗА СТУДЕНТЕ 2025.

ФАСПЕР

САДРЖАЈ

О ФАКУЛТЕТУ	6
ШТА ВАМ НУДИМО?	6
УПИС НА ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ	9
КАКО ДА ПОСТАНЕТЕ НАШ СТУДЕНТ?	9
РОКОВИ	10
ПОТРЕБНА ДОКУМЕНТА ЗА ПРИЈАВЉИВАЊЕ НА КОНКУРС	10
ТРОШКОВИ	10
ПОТРЕБНА ДОКУМЕНТА ЗА УПИС НА СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ	10
ВОДИЧ ЗА ПРИПРЕМУ И ПОЛАГАЊЕ ПРИЈЕМНОГ ИСПИТА ЗА УПИС НА ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ	11
ПРОГРАМ ПРИЈЕМНОГ ИСПИТА	11
ПРИМЕРИ ТЕСТОВА ЗНАЊА	12
УПИС НА МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ	16
РОКОВИ	16
ТРОШКОВИ	16
ЗАЈЕДНИЧКИ УСЛОВИ ЗА УПИС НА МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ	17
ПОСЕБНИ УСЛОВИ ЗА УПИС НА МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА ДЕФЕКТОЛОГИЈА	18
ПОСЕБНИ УСЛОВИ ЗА УПИС НА МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА ЛОГОПЕДИЈА	22
ПОСЕБНИ УСЛОВИ ЗА УПИС НА МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА СПЕЦИЈАЛНА ЕДУКАЦИЈА И РЕХАБИЛИТАЦИЈА ОСОБА СА ТЕШКОЋАМА У МЕНТАЛНОМ РАЗВОЈУ	23
УПИС НА ДОКТОРСКЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ	25
РОКОВИ	25
ТРОШКОВИ	25
УСЛОВИ ЗА УПИС СТУДЕНАТА НА СТУДИЈСКЕ ПРОГРАМЕ ДОКТОРСКИХ АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА	25

Студијски програм ДЕФЕКТОЛОГИЈА	28
ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ	28
СТРУКТУРА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА	28
РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО ГОДИНАМА СТУДИЈА НА ОСНОВНИМ АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА ПРОГРАМА ДЕФЕКТОЛОГИЈА	29
МОДУЛ: СМЕТЊЕ И ПОРЕМЕЋАЈИ ВИДА	29
МОДУЛ: СМЕТЊЕ И ПОРЕМЕЋАЈИ СЛУХА	31
МОДУЛ: МОТОРИЧКЕ СМЕТЊЕ И ПОРЕМЕЋАЈИ	33
МОДУЛ: СЕНЗОМОТОРИЧКЕ СМЕТЊЕ И ПОРЕМЕЋАЈИ	35
МОДУЛ: ПРЕВЕНЦИЈА И ТРЕТМАН ПОРЕМЕЋАЈА ПОНАШАЊА	38
КОМПЕТЕНЦИЈЕ ДИПЛОМИРАНИХ СТУДЕНАТА	40
МЕЂУНАРОДНА УСАГЛАШЕНОСТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА	41
МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ	42
СТРУКТУРА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА	42
РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА НА МАСТЕР АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА ПРОГРАМА ДЕФЕКТОЛОГИЈА	43
МОДУЛ: СМЕТЊЕ И ПОРЕМЕЋАЈИ ВИДА	43
МОДУЛ: СМЕТЊЕ И ПОРЕМЕЋАЈИ СЛУХА	43
МОДУЛ: МОТОРИЧКЕ СМЕТЊЕ И ПОРЕМЕЋАЈИ	44
МОДУЛ: СЕНЗОМОТОРИЧКЕ СМЕТЊЕ И ПОРЕМЕЋАЈИ	44
МОДУЛ: ПРЕВЕНЦИЈА И ТРЕТМАН ПОРЕМЕЋАЈА ПОНАШАЊА	45
КОМПЕТЕНЦИЈЕ ДИПЛОМИРАНИХ СТУДЕНАТА	45
МЕЂУНАРОДНА УСАГЛАШЕНОСТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА	46
ДОКТОРСКЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ	48
СТРУКТУРА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА	48
РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА И ГОДИНАМА СТУДИЈА НА ДОКТОРСКИМ АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА ПРОГРАМА ДЕФЕКТОЛОГИЈА	48
КОМПЕТЕНЦИЈЕ ДИПЛОМИРАНИХ СТУДЕНАТА	49
МЕЂУНАРОДНА УСАГЛАШЕНОСТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА	50

Студијски програм ЛОГОПЕДИЈА	51
ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ	51
СТРУКТУРА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА	51
РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО ГОДИНАМА СТУДИЈА НА ОСНОВНИМ АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА ПРОГРАМА ЛОГОПЕДИЈА	51
КОМПЕТЕНЦИЈЕ ДИПЛОМИРАНИХ СТУДЕНАТА	53
МЕЂУНАРОДНА УСАГЛАШЕНОСТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА	54
МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ	55
СТРУКТУРА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА	55
РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА НА МАСТЕР АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА ПРОГРАМА ЛОГОПЕДИЈА	55
КОМПЕТЕНЦИЈЕ ДИПЛОМИРАНИХ СТУДЕНАТА	55
МЕЂУНАРОДНА УСАГЛАШЕНОСТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА	56
ДОКТОРСКЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ	58
СТРУКТУРА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА	58
РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА И ГОДИНАМА СТУДИЈА НА ДОКТОРСКИМ АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА ПРОГРАМА ЛОГОПЕДИЈА	58
КОМПЕТЕНЦИЈЕ ДИПЛОМИРАНИХ СТУДЕНАТА	59
МЕЂУНАРОДНА УСАГЛАШЕНОСТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА	60
Студијски програм СПЕЦИЈАЛНА ЕДУКАЦИЈА И РЕХАБИЛИТАЦИЈА ОСОБА СА ТЕШКОЋАМА У МЕНТАЛНОМ РАЗВОЈУ	62
ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ	62
СТРУКТУРА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА	62
РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО ГОДИНАМА СТУДИЈА НА ОСНОВНИМ АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА ПРОГРАМА СПЕЦИЈАЛНА ЕДУКАЦИЈА И РЕХАБИЛИТАЦИЈА ОСОБА СА ТЕШКОЋАМА У МЕНТАЛНОМ РАЗВОЈУ	63
КОМПЕТЕНЦИЈЕ ДИПЛОМИРАНИХ СТУДЕНАТА	65
МЕЂУНАРОДНА УСАГЛАШЕНОСТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА	66
МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ	67
СТРУКТУРА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА	67

РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА НА МАСТЕР АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА ПРОГРАМА СПЕЦИЈАЛНА ЕДУКАЦИЈА И РЕХАБИЛИТАЦИЈА ОСОБА СА ТЕШКОЋАМА У МЕНТАЛНОМ РАЗВОЈУ	67
КОМПЕТЕНЦИЈЕ ДИПЛОМИРАНИХ СТУДЕНАТА	68
МЕЂУНАРОДНА УСАГЛАШЕНОСТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА	69
ДОКТОРСКЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ	70
СТРУКТУРА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА	70
РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА И ГОДИНАМА СТУДИЈА НА ДОКТОРСКИМ АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА ПРОГРАМА СПЕЦИЈАЛНА ЕДУКАЦИЈА И РЕХАБИЛИТАЦИЈА ОСОБА СА ТЕШКОЋАМА У МЕНТАЛНОМ РАЗВОЈУ	70
КОМПЕТЕНЦИЈЕ ДИПЛОМИРАНИХ СТУДЕНАТА	71
МЕЂУНАРОДНА УСАГЛАШЕНОСТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА	72
ГДЕ СМО?	74
ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ	75
МОБИЛНОСТ СТУДЕНАТА	75
СТУДЕНТСКИ ПАРЛАМЕНТ	76
ПРИЛАГОЂЕНОСТ УСЛОВА СТУДИРАЊА ЗА СТУДЕНТЕ СА ХЕНДИКЕПОМ	77
ШТА ДОБИЈАТЕ СТУДИРАЈУЋИ НА НАШЕМ ФАКУЛТЕТУ?	77

О ФАКУЛТЕТУ

Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију један је од факултета Универзитета у Београду. Традиција високог образовања, коју негује Универзитет у Београду постоји више од 200 година. Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију у овој години обележава 50 година од оснивања (прва генерација уписана је 1975. године) и својим интердисциплинарним програмима баштини дугу традицију фундаменталних и примењених наука, које се изучавају на Универзитету у Београду. Током протеклих неколико деценија, Факултет се развио у препознатљиву и аутентичну високошколску институцију која школује стручњаке за специфична и атрактивна занимања.

Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију је једина образовно-научна установа матична за научну област Специјална едукација и рехабилитација. У складу са својом матичношћу Факултет реализује три акредитована студијска програма Дефектологија, Логопедија и Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју. У оквиру делатности високог образовања Факултет обавља научноистраживачку, експертско-консултантску и издавачку делатност.

Ако је Ваш циљ студирање на једном од факултета Универзитета у Београду и ако себе видите у оквиру изразито хумане професије, онда један од студијских програма овог Факултета може да буде Ваш избор. Избором студија на Универзитету са високом репутацијом, и на Факултету који је равноправан члан заједнице факултета Универзитета у Београду, омогућавате себи развој личних потенцијала и усавршавање у хуманој професији. Такође, усмераваате се према доброј професионалној перспективи која ће Вам пружити широке могућности професионалног деловања и усавршавања.

ШТА ВАМ НУДИМО?

Факултет остварује своју делатност непосредно, спровођењем акредитованих студијских програма и то на следећим нивоима студија:

- I Студије првог степена – основне академске студије
- II Студије другог степена – мастер академске студије
- III Студије трећег степена – докторске академске студије.

Студијски програми, који се реализују на Факултету, реформисани су у складу са савременим теоријама, моделима и концептима специјалне едукације и рехабилитације, у којима се истиче јединство биолошког, психолошког и социјалног ентитета особа са ометеношћу. Студијски програми интегришу научне области медицинских, психолошких, педагошких и других наука које, заједно са ужим научним областима специјалне едукације и рехабилитације, структурирају јединствени и интегрални образовни модул. По завршетку основних академских студија, зависно од студијског програма, студенти стичу одговарајући стручни назив, чиме се потврђује да су оспособљени за рад у области специјалне едукације и рехабилитације, и то у системима социјалне заштите, просвете и здравства, као и за наставак образовања на нивоу мастер академских студија односно њиховим завршетком на нивоу докторских академских студија.

Основне академске студије на Факултету за специјалну едукацију и рехабилитацију трају 4 године, односно 8 семестара.

Факултет организује основне академске студије на следећим студијским програмима:

- Студијски програм Дефектологија који има пет модула:
 - Моторичке сметње и поремећаји;
 - Превенција и третман поремећаја понашања;
 - Сметње и поремећаји вида;
 - Сметње и поремећаји слуха;
 - Сензомоторичке сметње и поремећаји;
- Студијски програм Логопедија;
- Студијски програм Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју.

Завршетком основних академских студија Студијског програма Дефектологија стиче се академски назив Дипломирани дефектолог, а у додатку дипломе назначав се назив модула.

Завршетком основних академских студија Студијског програма Логопедија стиче се академски назив Дипломирани логопед.

Завршетком основних академских студија Студијског програма Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју стиче се академски назив Дипломирани дефектолог.

Студијски програми мастер академских студија конзистентно следе претходни ниво образовања и представљају логички наставак основних академских студија.

Мастер академске студије трају једну студијску годину, односно два семестра.

Факултет организује мастер академске студије на следећим студијским програмима:

- Студијски програм Дефектологија, који има пет модула:
 - Моторичке сметње и поремећаји;
 - Превенција и третман поремећаја понашања;
 - Сметње и поремећаји вида;
 - Сметње и поремећаји слуха;
 - Сензомоторичке сметње и поремећаји;
- Студијски програм Логопедија;
- Студијски програм Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју.

Завршетком мастер академских студија Студијског програма Дефектологија стиче се академски назив Мастер дефектолог, а у додатку дипломе назначав се назив модула.

Завршетком мастер академских студија Студијског програма Логопедија стиче се академски назив Мастер логопед.

Завршетком мастер академских студија Студијског програма Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју стиче се академски назив Мастер дефектолог.

Факултет организује докторске академске студије на следећим студијским програмима:

- Студијски програм Дефектологија;
- Студијски програм Логопедија;
- Студијски програм Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју

Завршетком докторских академских студија Студијског програма Дефектологија стиче се академски назив Доктор дефектолошких наука.

Завршетком докторских академских студија Студијског програма Логопедија стиче се научни назив Доктор наука – Логопедија.

Завршетком докторских академских студија Студијског програма Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју стиче се научни назив Доктор наука – Специјална едукација и рехабилитација.

Доктор наука стиче компетенције за самостални научноистраживачки рад, влада методама прикупљања података, њихове систематизације, научне анализе и презентације, руководи научно-истраживачким пројектима, самостално пише извештаје, научне радове, монографије и друге публикације и даје научну интерпретацију у контексту нових научних открића.

На наредним странама се можете ближе упознати са условима уписа на све нивое студија Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију.

УПИС НА ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

На основне академске студије у школској 2025/2026. години предвиђен је упис укупно 270 студената. Прецизније информације о броју студената који се финансирају из буџета и самофинансирајућих студената, по студијским програмима, се налазе у табели.

Предвиђени број студената за упис на основне академске студије				
Студијски програм		Буџет	Самофинансирање	Укупно
Дефектологија	Моторичке сметње и поремећаји	20	10	30
	Превенција и третман поремећаја понашања	20	20	40
	Сметње и поремећаји вида	20	10	30
	Сметње и поремећаји слуха	20	10	30
	Сензомоторичке сметње и поремећаји	20	10	30
	Укупно	100	60	160
Логопедија		40	10	50
Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју		40	20	60

Упис у прву годину студијских програма основних академских студија врши се на основу конкурса. У прву годину може се уписати лице које има средње образовање у четворогодишњем трајању.

Редослед кандидата за упис врши се на основу резултата постигнутих на пријемном испиту и општег успеха постигнутог у средњем образовању. Коначну одлуку о броју студената који се финансирају из буџета Републике Србије и броју самофинансирајућих студената који уписују у прву годину неког од студијских програма Факултета доноси Влада Републике Србије.

КАКО ДА ПОСТАНЕТЕ НАШ СТУДЕНТ?

Да бисте постали студент Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију, потребно је да испуните три основна услова:

- да сте завршили средњу школу (четврти степен стручне спреме),
- да поштујете процедуру пријављивања на конкурс,
- да сте полагали и положили пријемни испит.

На прву годину основних студија, а у својству самофинансирајућег студента, може се без пријемног испита уписати:

- лице које има стечено високо образовање на академским студијама првог степена,
- студент друге високошколске установе који је остварио најмање 60 ЕСПБ бодова на студијском програму академских студија, на другој високошколској установи, под условима које прописује Факултет, односно Универзитет;
- лице коме је престао статус студента, а које је претходно остварило најмање 60 ЕСПБ бодова на студијском програму.

РОКОВИ

Рокови за пријављивање кандидата, објављивање ранг листе и упис примљених кандидата биће истакнути у заједничком конкурс у који објављује Универзитет у Београду.

Све додатне информације, као и евентуалне измене биће објављене на огласној табли и сајту Факултета www.fasper.bg.ac.rs телефони за информације: 011/2183-056; 011/2183-052, мејл за информације: upis@fasper.bg.ac.rs

ПОТРЕБНА ДОКУМЕНТА ЗА ПРИЈАВЉИВАЊЕ НА КОНКУРС

Приликом пријављивања подносе се оригинална документа на увид и фотокопије следећих докумената:

- извод из матичне књиге рођених за кандидате који су рођени ван територије Републике Србије,
- оверене фотокопије сведочанства сва четири разреда завршене средње школе (оригинали на увид),
- оверена фотокопија дипломе о положеном завршном односно матурском испиту,
- попуњена пријава за учешће на конкурс у (пријава се може преузети са сајта Факултета),
- доказ о уплати накнаде за учешће на конкурс у и полагање пријемног испита.

Све додатне информације, као и евентуалне измене биће објављене на огласној табли и сајту Факултета.

ТРОШКОВИ

Обавештење о накнади трошкова учешћа на конкурс у, висини трошкова уписа, као и текућем рачуну на који се врши уплата биће накнадно истакнуто на огласној табли и на сајту Факултета.

Трошкови школарине за самофинансирајуће студенте износе 93.000,00 динара за држављане Републике Србије, односно 1.920 евра за стране држављане.

ПОТРЕБНА ДОКУМЕНТА ЗА УПИС НА СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ

По завршетку пријемног испита и након објављивања ранг листа, примљени кандидати приступају упису на студијски програм. Том приликом, кандидат подноси следећа документа:

- један ШВ-20 образац (преузима се са сајта Факултета),
- индекс,
- две фотографије формата 4x6 cm,
- доказ о уплати накнаде за упис,
- доказ о уплати прве рате школарине за кандидате који прву годину уписују као самофинансирајући студенти,
- доказ о уплати накнаде за Центар за развој каријере Универзитета у Београду.

ВОДИЧ ЗА ПРИПРЕМУ И ПОЛАГАЊЕ ПРИЈЕМНОГ ИСПИТА ЗА УПИС НА ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Факултет за специјалну едукацију организује припремну наставу за упис на основне студије у школској 2025/2026. години. Припремна настава за упис у прву годину основних академских студија у школској 2025/2026. години, организоваће се од 23. фебруара до 25. маја 2025. године, онлајн, путем Zoom апликације. Настава ће бити реализована недељом од 10:00 часова по следећем распореду:

СОЦИОЛОГИЈА 23. 2 – 16. 3. 2025. године

ПСИХОЛОГИЈА 23. 3 – 13. 4. 2025. године

БИОЛОГИЈА 27. 4 – 25. 5. 2025. године

Рок за пријаву за похађање припремне наставе из Социологије је до 19. 2. 2025. године, Психологије до 19. 3. 2025. и Биологије до 23. 4. 2025. Предвиђена је настава од 20 часова за сваки предмет (пет часова по термину). Цена по појединачном предмету износи 7.000,00 динара. Полазник може да се пријави за похађање наставе из једног, два или сва три предмета.

Како се пријавити за похађање припремне наставе?

- Полазник попуњава пријаву за похађање припремне наставе за полагање пријемног испита за упис у прву годину основних академских студија за школску 2025/2026. годину;
- Уплаћује 7.000,00 динара, за предмет, на жиро рачун Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију у Београду, Високог Стевана 2, број 840-1787666-66, са назнаком за припремну наставу и назив предмета;
- Попуњена пријава и доказ о уплати се може доставити на више начина:
 - лично, студентској служби факултета;
 - поштом, на адресу Факултета:
Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију
11158 Београд, Високог Стевана 2 или
 - на мејл: upis@fasper.bg.ac.rs

ПРОГРАМ ПРИЈЕМНОГ ИСПИТА

Пријемни испит се састоји од теста знања из биологије, психологије и социологије. Тест знања садржи питања из наведених области. Литература, области и примери питања за припремање пријемног испита дати су на следећим страницама Информатора.

БИОЛОГИЈА

БИОЛОГИЈА за четврти разред гимназије природно-математичког смера, група аутора: Драгана Цветковић, Д. Лакушић, Г. Матић, А. Кораћ, С. Јовановић, Завод за уџбенике, Београд, 2011.

- Биологија развића (9–32 стр; 35–42 стр.)
- Наслеђивање (43–66 стр; 70–80 стр.)
- Молекуларна биологија (81–127 стр.)
- Еволуција (129–154 стр; 162–170 стр.)

БИОЛОГИЈА за трећи разред гимназије природно-математичког смера, група аутора: Радомир Коњевић, Г. Цвијић, Ј. Ђорђевић, Н. Недељковић, Завод за уџбенике, Београд, 2008.

- Нивои организације живих система; Динамичка организација ћелије; Ћелијска мембрана; (65–98 стр.)
- Преглед система органа (без органа за варење) и Ендокрине жлезде и хуморална регулација (99–214 стр.)

БИОЛОГИЈА за трећи разред медицинске и ветеринарске школе – група аутора: Драгослав Маринковић, М. Анђелковић, А. Савић и В. Диклић, Завод за уџбенике, Београд, 2004.

- Механизми наслеђивања (21–60 стр.)
- Генетика човека (71–93 стр.)

ПСИХОЛОГИЈА

ПСИХОЛОГИЈА, уџбеник за други разред гимназије и други и трећи разред подручја рада економија, право и администрација, Жарко Требјешанин, Креативни центар, Београд 2021.

- Психологија као наука и пракса: Предмет, дисциплине и методи психологије (11–31 стр.)
- Личност као јединство психолошких процеса, особина и стања: Личност, структура и динамика, Развој личности, Теорије личности, Осети, опажаји и пажња, Учење, Памћење и заборављање, Мишљење, Интелигенција, Емоције, Мотивација, Фрустрације, конфликти и механизми одбране (51–201 стр.)

СОЦИОЛОГИЈА

СОЦИОЛОГИЈА за трећи разред средњих стручних школа и четврти разред гимназије, Редактор др Смиљка Томановић, Завод за уџбенике, Београд, 2011.

- Настанак социологије, стр. 27–41
- Друштвена структура и систем, стр. 52–97
- Друштво и становништво, стр. 133–143
- Социолошко проучавање сфере рада, стр. 144–158
- Политика, стр. 205–212
- Етнички аспекти друштва, стр. 212–219
- Идеологија, стр. 219–231

ПРИМЕРИ ТЕСТОВА ЗНАЊА

Збирка тестова из биологије, социологије и психологије сачињена од питања са ранијих пријемних испита за упис на Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију се може купити у библиотеци Факултета.

У наставку вам наводимо примере питања по областима.

Биологија

ПИТАЊА:	Заокружите тачан ОДГОВОР:
1. „Део (секвенца) ДНК молекула која кодира полипептид или један молекул РНК”, је дефиниција која одређује:	а. ген б. геном в. генотип г. фенотип
2. Број хромозома у једној телесној ћелији човека представља:	а. гамет б. зигот в. каротип г. генетички код
3. Скуп гена свих јединки у популацији чини:	а. генокопију б. адаптивну способност популације в. генски еквилибријум популације г. генски фонд популације
4. Све РНК (информациона, рибозомална, транспортна) настају у једру процесом:	а. репликације б. транскрипције в. транзиције г. рекомбинације
5. У којим ћелијским органелама се налази ДНК?	а. једру и рибозомима б. једру и лизозомима в. једру и центриолама г. једру и митохондријама
6. Главни ензим у процесу синтезе ДНКје:	а. ДНК полимераза б. РНК полимераза в. лигаза г. нуклеаза
7. Примарна структура протеина одређена је:	а. стоп кодонима б. редоследом аминокиселина у ланцу в. редоследом нуклеотида у ланцу г. бројем базних парова
8. Одступања од нормалног броја хромозома ућелији су:	а. рекомбинације б. структурне аберације в. нумеричке аберације г. тетраде
9. Доминантна особина се испољава када су алеле у:	а. хомозиготном стању б. хетерозиготном и хомозиготном стању в. само хетерозиготном стању г. стању комплементарности
10. Мејотичком деобом настају:	а. гамете б. гонаде в. зигот г. диплоидне ћелије

Психологија

ПИТАЊА:	Заокружите тачан ОДГОВОР:
1. Психологија као независна емпиријска наука настала је у:	а. првој половини 18. века б. другој половини 18. века в. првој половини 19. века г. другој половини 19. века д. првој половини 20. века
2. Појава погрешног опажања постојећих дражи назива се:	а. перцептивна грешка б. халуцинација в. делузија г. илузија
3. Условљене емоционалне реакције се:	а. лако стичу и лако гасе б. тешко стичу и тешко гасе в. лако стичу а тешко гасе г. тешко стичу а лако гасе
4. Несвесна усмереност која оријентише појединца у одређеном правцу решавања проблема, назива се:	а. дирекција б. пројекција в. рационализација г. инкубација д. илуминација
5. Стваралачко мишљење је врста:	а. индуктивног мишљења б. интуитивног мишљења в. дискурзивног мишљења г. конвергентног мишљења
6. Епизодичко памћење је:	а. лично и апстрактно б. безлично и конкретно в. лично и конкретно г. безлично и апстрактно
7. Памћење апстрактног, генерализованог и смисаоног знања назива се:	а. процедурално памћење б. симболичко памћење в. семантичко памћење г. апстрактно памћење
8. Рационализација је:	а. врста механизма одбране б. један од механизма рада сна в. врста мишљења г. етапа у решавању проблема
9. Родитељски мотив припада категорији:	а. биолошких мотива б. личних мотива в. метамотива г. социјалних мотива
10. Тахистоскоп је апарат који испитује:	а. да ли испитаник лаже б. брзину рада срца в. исправност чула вида г. обим пажње

Социологија

ПИТАЊА:	Заокружите тачан ОДГОВОР:
1. Политичка култура која се одликује свешћу грађана о постојању централне власти, али се сматра да држава треба да одлучује о свему док су грађани ту да слушају одлуке државе, зове се:	а партиципативна б. пароксијална в. поданичка г. индивидуалистичка
2. Граница између друштвених класа успоставља се тамо где нагло опада узлазна (или силазна) мобилност, тврди:	а. Х. Арент б. М. Вебер в. Р. Конел г. Е. Диркем
3. Поредак у коме на најважније друштвене положаје долазе појединци који су то заслужили својим способностима и трудом, а у условима једнаких шанси, назива се:	а. либерализам б. традиционализам в. социјализам г. меритократија
4. „Онај ко каже организација, каже – олигархија”, тврдио је:	а. Ф. Тенис б. М. Вебер в. Е. Гиденс г. Р. Михелс
5. Људи са образовањем, а без тржишне имовине чине, по М. Веберу:	а. горњу класу б. стару средњу класу (традиционалну ситну буржоазију) в. нову средњу класу г. доњу класу
6. Успешно произвођење и одржавање „политичке формуле” и отвореност „политичке класе” за успон надарених из нижих класа, кључни су елементи теорије елите:	а. Г. Моске б. К. Лаша в. М. Хараламбоса г. В. Парета
7. У Аристотеловој Политеји (републици) најбројнији и у власти најприсутнији су:	а. аристократи б. олигарси в. хелоти г. припадници средњег сталежа
8. „Анализа стратификационе структуре неког друштва заправо је разматрање његовог система вредности” тврди:	а. К. Маркс б. Т. Парсонс в. Ф. О. Рајт г. Џ. Голдторп
9. Када богата мањина узурпира сву моћ и власт, настаје:	а. тиранија б. охлократија в. олигархија г. тимократија
10. Рођени између 1946. и 1964. уобичајено се називају припадницима:	а. Генерације зед б. Бејби бум генерације в. Генерације икс г. Изгубљене генерације

УПИС НА МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

На мастер академске студије у школској 2025/2026. години предвиђен је упис укупно 260 студената. Прецизније информације о броју студената који се финансирају из буџета и самофинансирајућих студената, по студијским програмима, се налазе у табели.

Предвиђени број студената за упис на мастер академске студије				
Студијски програм	Буџет	Самофинансирање	Укупно	
Дефектологија	Моторичке сметње и поремећаји	10	20	30
	Превенција и третман поремећаја понашања	10	30	40
	Сметње и поремећаји вида	10	20	30
	Сметње и поремећаји слуха	10	20	30
	Сензомоторичке сметње и поремећаји	10	20	30
	Укупно	50	110	160
Логопедија	20	30	50	
Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју	20	30	50	

РОКОВИ

Рокови за пријављивање кандидата, објављивање ранг листе и упис примљених кандидата биће истакнути у заједничком конкурс у који објављује Универзитет у Београду.

Све додатне информације, као и евентуалне измене биће објављене на огласној табли и сајту Факултета www.fasper.bg.ac.rs

Телефони за информације: 011/2183-056; 011/2183-052

ТРОШКОВИ

Обавештење о накнади трошкова учешћа на конкурс у, висини трошкова уписа, као и текућем рачуну на који се врши уплата биће накнадно истакнуто на огласној табли и на сајту Факултета.

Трошкови школарине за самофинансирајуће студенте износе 123.000,00 динара за држављане Републике Србије, односно 2.220 евра за стране држављане.

ЗАЈЕДНИЧКИ УСЛОВИ ЗА УПИС НА МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Упис на прву годину студијских програма мастер академских студија врши се на основу конкурса.

Кандидати који имају завршен одговарајући студијски програм или смер основних студија¹ Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију у Београду у односу на онај за који се пријављују на мастер студије не полажу квалификациони испит. Квалификациони испит полажу кандидати који нису завршили Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију Универзитета у Београду. Осим тога, квалификациони испит полажу кандидати који су завршили студијске програме или смерове основних студија Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију у Београду, а желе да упишу мастер студије на другом студијском програму или модулу мастер академских студија Факултета. Условe за упис на сваки од студијских програма и модула можете пронаћи на наредним странама Информатора у делу Посебни услови за упис на мастер академске студије.

Квалификациони испит се полаже у форми теста знања чији садржај зависи од изабраног студијског програма и изабраног модула. Максималан број бодова који може да се оствари на тесту знања износи 100 бодова. Кандидат је положио квалификациони испит и стекао право на рангирање ако је на тесту знања остварио 51 бод.

Сви пријављени кандидати, укључујући и оне који су положили квалификациони испит, рангирају се, за сваки студијски програм посебно, према укупном броју бодова, који се рачуна на основу опште просечне оцене на основним академским студијама и дужине студирања по формули:

$$N = 8xС - Pm / 6$$

где је:

N – укупан број бодова, по коме се кандидати рангирају

С – општа просечна оцена са основних студија (6-10)

Pm – број месеци студирања

Рангирање кандидата је јединствено, са једном ранг листом за студијски програм.

Ако се кандидат за упис на мастер студије пријави на више студијских програма односно модула, полаже квалификациони испит за сваки пријављени студијски програм, односно модул. Сваки појединачни квалификациони испит и даље остаје квалификациони за одређени студијски програм или модул.

Приликом пријављивања на Конкурс кандидат наводи жељени модул на Студијском програму Дефектологија, али коначан избор модула кандидат врши током прозивања кандидата са ранг листе од броја 1 па надаље у оквиру одобрених места по Конкурсу.

Присуство на прозивању мора бити лично. Недолазак на прозивање сматраће се одустајањем од уписа. У случају изузетне спречености, упис може да обави овлашћено лице уз одговарајућу документацију.

¹ Односи се и на кандидате који су завршили Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију (Дефектолошки факултет) према прописима који су важили до ступања на снагу Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 76/05, 100/07 – аутентично тумачење, 97/08,44/10, 93/12, 89/13, 99/14, 45/15 – аутентично тумачење, 68/15 и 87/16)

Посебни услови за упис на мастер академске студије Студијског програма ДЕФЕКТОЛОГИЈА

Модул: Моторичке сметње и поремећаји

Кандидати за упис мастер академских студија Студијског програма Дефектологија, модула Моторичке сметње и поремећаји који су завршили основне академске студије студијских програма и модула Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију не полажу квалификациони испит.

Кандидати који су завршили основне академске студије на акредитованим студијским програмима других Факултета, а који конкуришу за упис на овај модул полажу квалификациони испит из уже научне области Соматопедија.

Литература за припрему квалификационог испита:

1. Стошљевић, Л., Рапаић, Д., Стошљевић, М., Николић, С. (1997). Соматопедија. Београд: Научна књига (Одабрана поглавља: дијагностика, патофизиологија).
2. Рапаић, Д. (2016). Теоријска и практична разматрања специјалне едукације и рехабилитације. Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију (први део).
3. Илић-Стошовић, Д. (2011). Теорија васпитања и образовања особа са моторичким поремећајима. Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију (стр. 23-49).
4. Одовић, Г. (2012). Професионална рехабилитација особа са стеченим инвалидитетом. Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитације (2. поглавље).

Модул: Превенција и третман поремећаја понашања

Кандидати за упис мастер академских студија Студијског програма Дефектологија, модула Превенција и третман поремећаја понашања који су завршили основне академске студије студијског програма Дефектологија, модул Превенција и третман поремећаја понашања не полажу квалификациони испит.

Кандидати који су завршили основне академске студије на другим студијским програмима или модулима Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију или акредитованим студијским програмима других Факултета, а који конкуришу за упис на овај модул полажу квалификациони испит из уже научне области Теоријски и методски приступи у превенцији и третману поремећаја понашања.

Литература за припрему квалификационог испита:

1. Жунић-Павловић, В., Поповић-Ћитић, Б., Павловић, М. (2010). Програми превенције поремећаја понашања у школи. Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију (стр. 11-39; 124-142).
2. Жунић-Павловић, В., Павловић, М. (2013). Третман поремећаја понашања у детињству и адолесценцији. Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију (стр. 9-97).
3. Јованић, Г. (2017). Казни, затвори, запосли. Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију (стр. 11-17; 63-103).
4. Илић, З. (2019). Проблеми и поремећаји у понашању младих и социјална педагогија – изазови и странпутице. Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију (стр. 15-19; 28-37; 61-108; 129-197).

Модул: Сметње и поремећаји вида

Кандидати за упис мастер академских студија Студијског програма Дефектологија, модула Сметње и поремећаји вида који су завршили основне академске студије студијског програма Дефектологија, модула Сметње и поремећаји вида и модула Сензомоторичке сметње и поремећаји, не полажу квалификациони испит.

Кандидати који су завршили основне академске студије на другим студијским програмима или модулима Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију или акредитованим студијским програмима других Факултета, а који конкуришу за упис на овај модул полажу квалификациони испит из уже научне области Тифлологија.

Литература за припрему квалификационог испита:

1. Вучинић, В. (2014). Основи тифлологије. Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију.
2. Дикић, С., Жигић, В. (2008). Оријентација и кретање лица оштећеног вида – Перипатологија. Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију.
3. Станимировић Д. (2016). Адолесценти са оштећењем вида у сусрету са развојним и додатним изазовима. Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију (стр. 107-111; 116-132; 147-159; 162-189).
4. Ешкировић, Б. (2015). Визуелно функционисање и слабовидост. Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију.
5. Јаблан, Б. (2016). Дете са оштећењем вида у школи. Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију (стр. 11-180).
6. Савковић, З. (2016). Оптометрија. Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију.
7. Стаменковић, М., Јакшић, В., Мавија, М. (2019). Основне дијагностичке методе у офталмологији. Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију.

Модул: Сметње и поремећаји слуха

Кандидати за упис мастер академских студија Студијског програма Дефектологија, модула Сметње и поремећаји слуха који су завршили основне академске студије студијског програма Дефектологија, модула Сметње и поремећаји слуха и модула Сензомоторичке сметње и поремећаји не полажу квалификациони испит.

Кандидати који су завршили основне академске студије на другим студијским програмима или модулима Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију или акредитованим студијским програмима других Факултета, а који конкуришу за упис на овај модул полажу квалификациони испит из уже научне области Сурдологија.

Литература за припрему квалификационог испита:

1. Остојић, С. (2004). Аудитивни тренинг и развој говора наглуве деце. Универзитет у Београду – Дефектолошки факултет (стр. 7-66; 85-96).
2. Димић, Д.Н. (2002). Методика артикулације. Универзитет у Београду – Дефектолошки факултет (стр. 81-111; 115-136; 168-178; 299-323).
3. Ђоковић, С. (2004). Индивидуални третман код деце оштећеног слуха. Универзитет у Београду – Дефектолошки факултет (стр. 101-145).

4. Карић, Ј. (2021). Методика наставе математике за глуву и наглуву децу. Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију (стр. 41-63).
5. Бојанин, С. (1985). Неуропсихологија развојног доба и општи реедукативни метод. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства (стр. 69-108, 149-162).
6. Савић, Љ., Ивановић, П. (1994). Сурдопедагогија. Универзитет у Београду – Дефектолошки факултет (стр. 3-60).
7. Ковачевић, Ј. (2003). Дидактички системи у школовању глувих. Друштво дефектолога Југославије (стр. 45-65).
8. Радић Шестић, М., Милановић Доброта, Б. (2016). Професионално и радно оспособљавање особа са интелектуалном ометеношћу. Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију (стр. 1-28, 59-73, 79-86, 102-110, 111-134, 144-154, 165-181).
9. Ковачевић, Ј. (2020). Модели организације наставе глувих и наглувих. Универзитет у Београду–Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију (стр. 19-53; 155-226)

Модул: Сензомоторичке сметње и поремећаји

Кандидати за упис мастер академских студија Студијског програма Дефектологија, модула Сензомоторичке сметње и поремећаји који су завршили основне академске студије студијског програма Дефектологија, модул Сензомоторичке сметње и поремећаји, модул Сметње и поремећаји вида, модул Сметње и поремећаји слуха, модул Моторичке сметње и поремећаји или модул Превенција и третман поремећаја понашања, не полажу квалификациони испит.

Кандидати који су завршили основне академске студије Студијског програма Логопедија и Студијског програма Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, као и кандидати који су завршили студије на акредитованим студијским програмима сродних Факултета, а који конкуришу за упис на овај модул полажу квалификациони испит из ужих научних области:

- Сурдологија,
- Тифтологија,
- Соматопедија,
- Теоријски и методски приступи у превенцији и третману поремећаја понашања.

Литература за полагање квалификационог испита:

Соматопедија

1. Стошљевић, Л., Рапаић, Д., Стошљевић, М., Николић, С. (1997). Соматопедија (одабрана поглавља: дијагностика, патофизиологија). Београд: Научна књига.
2. Рапаић, Д. (2016). Теоријска и практична разматрања специјалне едукације и рехабилитације. Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију (први део).
3. Никић, Р. (2005). Методика разредне наставе са телесно инвалидним лицима. Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију.
4. Николић, С., Илић Стошовић Д., Илић С. (2011). Развојна процена и третман деце предшколског узраста. Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију (први део).
5. Недовић, Г., Рапаић, Д. (2012). Практикум превентивно корективног рада у основној школи. Друштво дефектолога Србије.

Сурдологија

1. Остојић, С. (2004). Аудитивни тренинг и развој говора наглуве деце. Универзитет у Београду – Дефектолошки факултет (стр. 7-66; 85-96).
2. Димић, Д. Н. (2002). Методика артикулације. Универзитет у Београду – Дефектолошки факултет (стр. 81-111; 115-136; 299-323).
3. Ђоковић, С. (2004). Индивидуални третман код деце оштећеног слуха. Универзитет у Београду – Дефектолошки факултет (стр. 101-145).
4. Савић, Љ., Ивановић, П. (1994). Сурдопедагогија. Универзитет у Београду – Дефектолошки факултет.
5. Ковачевић, Ј. (2003). Дидактички системи у школовању глувих. Друштво дефектолога Југославије (стр. 45-65).
6. Радић Шестић, М., Милановић Доброта, Б. (2016). Професионално и радно оспособљавање особа са интелектуалном ометеношћу. Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију (стр. 1-28, 59-73, 79-86, 102-110, 111-134, 144-154, 165-181).

Теоријски и методски приступи у превенцији и третману поремећаја понашања

1. Жунић-Павловић, В., Поповић-Ћитић, Б., Павловић, М. (2010). Програми превенције поремећаја понашања у школи. Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију (стр. 11-39; 124-142).
2. Жунић-Павловић, В., Павловић, М. (2013). Третман поремећаја понашања у детињству и адолесценцији. Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију (стр. 9-97).
3. Јованић, Г. (2017). Казни, затвори, запосли. Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију (стр. 11-17; 63-103).
4. Илић, З. (2019). Проблеми и поремећаји у понашању младих и социјална педагогија – изазови и странпутице. Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију (стр. 15-19; 28-37; 61-108; 129-197).

Тифлологија

1. Вучинић, В. (2014). Основи тифлологије. Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију (стр. 61-108; 129-182).
2. Дикић, С., Жигић, В. (2008). Оријентација и кретање лица оштећеног вида – Перипатологија. Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију.
3. Станимировић, Д. (2016). Адолесценти са оштећењем вида у сусрету са развојним и додатним изазовима. Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију (стр. 107-111; 116-132; 147-159; 162-189).
4. Ешкировић, Б. (2015). Визуелно функционисање и слабовидост. Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију (стр. 11-47; 53-73; 165-217).
5. Јаблан, Б. (2016). Дете са оштећењем вида у школи. Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију (стр. 11-125; 137-176).

Посебни услови за за упис на мастер академске студије Студијског програма ЛОГОПЕДИЈА

Кандидати за упис мастер академских студија Студијског програма Логопедија који су завршили основне академске студије студијског програма Логопедија, не полажу квалификациони испит.

Кандидати који су завршили основне академске студије на другим студијским програмима Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију или акредитованим студијским програмима сродних Факултета, а који конкуришу за упис на овај студијски програм, полажу класификациони испит из ужих научних области:

- Поремећаји комуникације у логопедији,
- Поремећаји језика,
- Поремећаји говора.

Литература за припрему квалификационог испита:

1. Јовановић Симић, Н., Славнић, С. (2009). Атипичан језички развој. Друштво дефектолога Србије, Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију (стр. 1-156).
2. Јовановић-Симић, Н. (2007). Аугментативна и алтернативна комуникација – стратегије и принципи. Друштво дефектолога Србије.
3. Вуковић, М. (2011). Афазиологија, треће допуњено издање. Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију.
4. Вуковић, М. (2012). Поремећаји комуникације код трауматских оштећења мозга. Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију.
5. Петровић-Лазих, М., Косановић, Р. (2008). Вокална рехабилитација гласа. Београд: Нова научна.
6. Петровић-Лазих, М., Бабац, С., Васић, М. (2010). Резонатори гласа. Београд: Нова научна.
7. Доброта, Н. (2010). Артикулационо-фонолошке поремећаје. Завод за психофизиолошке поремећаје и говорну патологију „Цветко Брајовић”, Београд и Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију.
8. Доброта, Н. (2011). Поремећаји флуентности. Завод за психофизиолошке поремећаје и говорну патологију „Цветко Брајовић”, Београд и Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију.
9. Дрљан, Б. (2023). Језички поремећаји код деце. Друштво дефектолога Србије. (стр. 0-430).
10. Арсенић, И., Јовановић Симић, Н. (2023). Говор, језик и комуникација деце са моторичким поремећајима. Друштво дефектолога Србије.
11. Вуковић М. (2019). Неуродегенеративни поремећаји говора и језика. Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију.

Посебни услови за за упис на мастер академске студије Студијског програма СПЕЦИЈАЛНА ЕДУКАЦИЈА И РЕХАБИЛИТАЦИЈА ОСОБА СА ТЕШКОЋАМА У МЕНТАЛНОМ РАЗВОЈУ

Кандидати за упис мастер академских студија Студијског програма Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју који су завршили основне академске студије студијског програма Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју не полажу квалификациони испит.

Кандидати који су завршили основне академске студије на другим студијским програмима Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију или акредитованим студијским програмима сродних Факултета, а који конкуришу за упис на овај студијски програм, полажу квалификациони испит из уже научне области Олигофренологија.

Литература за припрему квалификационог испита:

1. Маћеша-Петровић, Д. (2006). Настава и сазнајне специфичности лако ментално ретардиране деце. Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију.
2. Јапунџа-Милисављевић, М. (2008). Методика наставе математике за децу ометену у интелектуалном развоју. Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију.
3. Јапунџа-Милисављевић, М. (2009). Методика наставе вештина за децу ометену у интелектуалном развоју. Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију.
4. Каљача, С., Јапунџа-Милисављевић, М. (2013). Живот у заједници особа са интелектуалном ометеношћу. Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију.
5. Милатовић, В. (1986). Настава почетног читања и писања: приручник за учитеље и студенте педагошке академије за образовање наставника разредне наставе. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.
6. Радић Шестић, М., Милановић Доброта, Б. (2016). Професионално и радно оспособљавање особа са интелектуалном ометеношћу. Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију (стр. 1-28, 59-73, 79-86, 102-110, 111-134, 144-154, 165-181).
7. Ђурић-Здравковић, А., Јапунџа-Милисављевић, М. (2017). Социјална компетенција у раном детињству. У А. Југовић, Б. Поповић-Ћитић, С. Илић (ур.) Превенција развојних сметњи и проблема у понашању (стр. 19-25). Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију.
8. Ђурић-Здравковић, А. (2020). Педагогија особа с поремећајем интелектуалног развоја. Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију.
9. Бројчин, Б. (2013). Инклузивна едукација. Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију.
10. Глумбић, Н. (2009). Одрасле особе са аутизмом (друго издање). Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију.
11. Материјал који се налази на веб страници проф. др Ненада Глумбића (сајт Факултета)
12. Глигоровић, М. (2013). Клиничка процена и третман тешкоћа у менталном развоју. Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију.

13. Буха, Н., и Глигоровић, М. (2021). Специфичне сметње у учењу. Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију.
14. Јапунџа-Милисављевић, М. (2018). Математички концепти – тешкоће и изазови. Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију.

УПИС НА ДОКТОРСКЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

На докторске академске студије у школској 2025/2026. години предвиђен је упис укупно 30 студената. Прецизније информације о броју студената који се финансирају из буџета и самофинансирајућих студената, по студијским програмима, се налазе у табели.

Предвиђени број студената за упис на докторске академске студије			
Студијски програм	Буџет	Самофинансирање	Укупно
Дефектологија	2	13	15
Логопедија	1	4	5
Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју	2	8	10

РОКОВИ

Рокови за пријављивање кандидата, објављивање ранг листе и упис примљених кандидата биће истакнути у заједничком конкурс који објављује Универзитет у Београду.

Све додатне информације, као и евентуалне измене биће објављене на огласној табли и сајту Факултета www.fasper.bg.ac.rs

Телефони за информације: 011/2183-056; 011/2183-052

ТРОШКОВИ

Обавештење о накнади трошкова учешћа на конкурс, висини трошкова уписа, као и текућем рачуну на који се врши уплата биће накнадно истакнуто на огласној табли и на сајту Факултета.

Трошкови школарине за самофинансирајуће студенте износе 159.000,00 динара за држављане Републике Србије, односно 2.460 евра за стране држављане.

УСЛОВИ ЗА УПИС СТУДЕНАТА НА СТУДИЈСКЕ ПРОГРАМЕ ДОКТОРСКИХ АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА

Упис на прву годину студијских програма докторских академских студија врши се на основу конкурса. На студијске програме докторских академских студија Дефектологија, Логопедија и Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју може се уписати:

- лице које је завршило мастер академске студије, односно интегрисане академске студије са најмање 300 ЕСПБ бодова и општом просечном оценом од најмање 8 (осам) на основним и мастер академским студијама, односно интегрисаним студијама;
- лице које има завршене најмање четворогодишње студије према прописима који су важали до ступања на снагу Закона о високом образовању („Службени

гласник РС”, бр. 76/05, 100/07 – аутентично тумачење, 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14, 45/15 – аутентично тумачење, 68/15 и 87/16), уколико је завршио основне студије са општом просечном оценом од најмање 8 (осам);

- лице које је завршило мастер академске студије, односно интегрисане студије, са најмање 300 ЕСПБ бодова, са општом просечном оценом мањом од 8 (осам) и остварене научне радове објављене у часописима са листе ресорног министарства пре уписа на докторске студије како је дефинисано чланом 9. Правилника о изменама и допунама Правилника о докторским студијама Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију;
- лице које је стекло академски назив магистар наука по прописима који су важили до доношења Закона о високом образовању („Службени гласник РС“ бр. 76/05, 100/07 – аутентично тумачење, 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14, 45/15 – аутентично тумачење, 68/15 и 87/16), остварује право на упис на студијски програм докторских студија, ако се пријавило на конкурс и уколико се налази на ранг листи до броја који је конкурсом предвиђен за упис, под условима и на начин утврђен чланом 12. Правилника о изменама и допунама Правилника о докторским студијама Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију.

На докторске студије може се уписати и лице које има општу просечну оцену мању од 8 (осам) ако има остварене научне резултате у одговарајућем обиму, односно чији је укупан број бодова најмање 8 (осам), рачунат на следећи начин:

$$УБ = ОПО + (БН:20)$$

УБ је укупан број бодова, ОПО је општа просечна оцена, а БН број бодова добијен на остварене научне радове, на којима је кандидат међу прва три потписана аутора или коаутора, објављене током две године које претходе дану објављивања конкурса, а који је дефинисан у Правилнику о поступку, начину вредновања и квантитативном исказивању научно-истраживачких резултата истраживача („Службени гласник РС“, бр. 24/2016, 21/2017, 38/2017).

Рангирање кандидата за упис на студијске програме докторских студија Дефектологија и Логопедија врши се на основу опште просечне оцене, дужине студирања у месецима и објављених радова током две године које претходе дану објављивања конкурса, при чему се узимају у обзир само они радови где је кандидат међу прва три потписана аутора или коаутора, а који су бодовани према Правилнику о поступку, начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача („Службени гласник РС“, бр. 24/2016, 21/2017, 38/2017).

Кандидати који испуњавају све наведене услове уписа рангирају се за жељени студијски програм према укупном броју бодова који се рачуна по следећој формули:

$$УББ = 8 \times ОПО - Пм / 6 + Б$$

где је: УББ – укупан број бодова, ОПО – општа просечна оцена, Пм – дужина студирања и Б = број бодова на основу објављених научних радова.

Рангирање кандидата за упис на студијски програм докторских студија Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју врши се на основу опште просечне оцене (максимум 40 бодова), дужине студирања у месецима, објављених радова, резултата пријемног испита (максимум 20 бодова) и квалитета мотивационог писма (максимум 20 бодова). Бодују се само објављени радови у којима је кандидат међу прва три аутора или коаутора, током две године које претходе објављивању конкурса, а према Правилнику о поступку, начину

вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача („Службени гласник РС“, бр. 24/16, 21/17, 38/17). На пријемном испиту кандидат треба критички да евалуира један чланак из области специјалне едукације и рехабилитације. Одговарањем на постављена питања кандидат треба да покаже разумевање базичних концепата у области специјалне едукације и рехабилитације, као и принципа спровођења емпиријског истраживања. Мотивационо писмо треба да садржи основне податке о кандидату, мотиве и разлоге за упис на докторске студије на студијском програму Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју и ужу област научног интересовања. Кандидати који испуњавају све наведене услове уписа рангирају се, за студијски програм Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, према укупном броју бодова који се рачуна по следећој формули:

$$\text{УББ} = (4 \times \text{ОПО} - \text{Пм} / 6) + \text{Б} + \text{ПИ} + \text{МП}$$

где је: УББ – укупан број бодова, ОПО – општа просечна оцена, Пм – дужина студирања, Б – број бодова на основу објављених научних радова,

Општа просечна оцена студирања (ОПО) израчунава се на основу просечних оцена студирања на основним академским студијама (ОцОС) и мастер академским студијама (ОцМС), пондерисаних дужином трајања студијског програма на основним академским и мастер академским студијама израженом у ЕСПБ бодовима (ОСбод и МСбод):

$$\text{Општа просечна оцена (ОПО)} = \frac{\text{ОцОС} \times \text{ОСбод} + \text{ОцМС} \times \text{МСбод}}{\text{ОСбод} + \text{МСбод}}$$

За кандидате који су завршили интегрисане академске студије узима се општа просечна оцена остварена на тим студијама, дужина студирања и остварени научни резултати и други услови прописани Правилником о изменама и допунама Правилника о докторским студијама Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију.

За кандидате који су стекли високо образовање према прописима који су важили до ступања на снагу Закона о високом образовању („Службени гласник РС“, бр. 76/05, 100/07 – аутентично тумачење, 97/08,44/10, 93/12, 89/13, 99/14,45/15 – аутентично тумачење, 68/15 и 87/16), узима се општа просечна оцена са основних студија која укључује дипломски рад, уколико исти постоји.

Осим рангирања студената за упис на прву годину докторских академских студија свих студијских програма, рангирање студената се врши и за упис на другу и трећу годину студија према Правилнику о изменама и допунама Правилника о докторским студијама Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију.

Студијски програм ДЕФЕКТОЛОГИЈА

ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

СТРУКТУРА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Основне академске студије студијског програма Дефектологија трају четири године, са укупно 240 ЕСПБ бодова, 60 ЕСПБ бодова по години. Настава се реализује током 30 радних недеља годишње.

Студијски програм се реализује у оквиру пет модула:

- Сметње и поремећаји вида;
- Сметње и поремећаји слуха;
- Моторичке сметње и поремећаји;
- Сензомоторичке сметње и поремећаји;
- Превенција и третман поремећаја понашања.

Највећи број наставних предмета су из области специјалне едукације и рехабилитације (дефектологије), а остали предмети припадају областима медицинских, педагошких, психолошких, филолошких, правних, социолошких и политиколошких наука. Заједничку основу свих модула студијског програма чини 13 обавезних предмета као и стручна пракса у VIII семестру.

Методе извођења наставе су предавања, вежбе, консултације, семинари, дискусије, истраживачки и практични рад, посете установама и друго. Програмом студија није предвиђен завршни рад.

Након завршетка основних академских студија, студент стиче звање *Дипломирани дефектолог*. У зависности од завршеног модула у додатку дипломи садржано је и ближе одређење академског назива и то: дипломирани дефектолог – сметње и поремећаји вида; дипломирани дефектолог – сметње и поремећаји слуха; дипломирани дефектолог – моторичке сметње и поремећаји; дипломирани дефектолог – сензомоторичке сметње и поремећаји; дипломирани дефектолог – превенција и третман поремећаја понашања.

Распоред предмета по годинама студија на основним академским студијама програма Дефектологија

Модул: Сметње и поремећаји вида

Прва година

	Назив предмета	Семестар	Предавања	Вежбе	ЕСПБ
1.	Општа дефектологија	I	2	1	5
2.	Основи социологије	I	2	1	4
3.	Основи опште психологије	I	2	1	4
4.	Соматопедија	I	2	1	5
5.	Медицинска физиологија	I	2	1	5
6.	Енглески језик 1	I	1	2	3
7.	Енглески језик 2	II	1	2	3
8.	Развојна психологија	II	2	1	5
9.	Хумана генетика	II	1	2	4
10.	Офталмологија	II	2	2	5
11.	Педагошка психологија	II	2	1	4
12.	<i>Предмет изборног блока 1</i> (Историја дефектологије; Социологија образовања)	I	2	1	4
13.	<i>Предмет изборног блока 2</i> (Општа педагогија са дидактиком; Психологија интелигенције)	II	2	1	4
14.	<i>Предмет изборног блока 3</i> (Биолошке основе моторичких функција; Моторичко понашање особа са сензорним, интелектуалним и моторичким поремећајима)	II	2	1	5
Укупно ЕСПБ					60

Друга година

	Назив предмета	Семестар	Предавања	Вежбе	ЕСПБ
1.	Основи олигофренологије	III	2	1	5
2.	Психологија слепих и слабовидих 1	III	2	2	4
3.	Основи поремећаја комуникације	III	2	1	5
4.	Основи сурдологије	III	2	1	5
5.	Основи тифологије	III	2	1	5
6.	Неурологија	III	2	1	4
7.	Педагогија слепих и слабовидих особа	III	2	1	5
8.	Физиолошка оптика	IV	2	2	5
9.	Психологија слепих и слабовидих 2	IV	1	2	4
10.	Тифологија	IV	2	2	5
11.	Психосоцијални аспекти здравља, болести и старења	IV	2	1	5
12.	<i>Предмет изборног блока 4</i> (Социологија рода и породице; Психијатрија)	IV	2	1	4
13.	<i>Предмет изборног блока 5</i> (Морални развој и морално васпитање; Социоемоционални развој)	IV	2	1	4
Укупно ЕСПБ					60

Трећа година

	Назив предмета	Семестар	Предавања	Вежбе	ЕСПБ
1.	Методика едукационо-рехабилитационог рада са слабовидим особама	V	2	2	5
2.	Методски приступи читању и писању код слабовидих	V	2	1	5
3.	Основне дијагностичке методе у офталмологији	V	2	2	5
4.	Оптика у тифлологији	V	2	1	4
5.	Методика предшколског рада са слепом и слабовидом децом	V	2	3	6
6.	Програми и методе рада са слепим и слабовидим особама	V	2	2	5
7.	Методе учења Брајевог писма	VI	2	2	5
8.	Дијагностичко-корекциони поступци у рехабилитацији вида	VI	2	2	6
9.	Методологија научног истраживања	VI	2	1	5
10.	Програмирани развој визуелног опажања деце оштећеног вида	VI	2	2	5
11.	<i>Предмет изборног блока 6</i> (Развојни офталмолошки поремећаји; Култура једнакости; Спорт и особе са инвалидитетом)	VI	2	1	5
12.	<i>Предмет изборног блока 7</i> (Основи примењене генетике; Онтогенеза језика)	VI	2	1	4
Укупно ЕСПБ					60

Четврта година

	Назив предмета	Семестар	Предавања	Вежбе	ЕСПБ
1.	Оптометрија 1	VII	2	2	5
2.	Професионална рехабилитација слепих и слабовидих особа	VII	2	1	5
3.	Функционална дијагностика и рехабилитација монокуларног и бинокуларног вида 1	VII	2	2	5
4.	Приступи у настави математике код слепе и слабовиде деце	VII	2	2	5
5.	Функционална дијагностика и рехабилитација монокуларног и бинокуларног вида 2	VIII	1	2	4
6.	Оријентација и кретање слепих особа	VIII	2	2	6
7.	Физичке активности особа са оштећењем вида	VIII	2	2	5
8.	Животне вештине особа са оштећењем вида	VIII	2	1	4
9.	<i>Предмет изборног блока 8</i> (Окупациона терапија; Психологија породице детета атипичног развоја)	VII	2	1	4
10.	<i>Предмет изборног блока 9</i> (Насиље над децом; Тифлотехника)	VII	2	1	4
11.	<i>Предмет изборног блока 10</i> (Основи ортоптичког третмана; Коморбидна стања код особа са оштећењем вида)	VIII	1	2	5

12.	<i>Предмет изборног блока 11</i> (Породица и породични односи; Оптометрија 2; Медији и друштвене девијације)	VIII	2	1	5
13.	Стручна пракса	VIII			3
Укупно ЕСПБ					60

Модул: Сметње и поремећаји слуха

Прва година

	Назив предмета	Семестар	Предавања	Вежбе	ЕСПБ
1.	Медицинска физиологија	I	2	1	5
2.	Енглески језик 1	I	1	2	3
3.	Енглески језик 2	II	1	2	3
4.	Општа дефектологија	I	2	1	5
5.	Основи социологије	I	2	1	4
6.	Соматопедија	I	2	1	5
7.	Основи поремећаја комуникације	I	2	1	5
8.	Основи тифологије	I	2	1	5
9.	Хумана генетика	II	1	2	4
10.	Педагошка психологија	II	2	1	4
11.	Развојна психологија	II	2	1	5
12.	Општа педагогија са дидактиком	II	2	1	4
13.	<i>Предмет изборног блока 1</i> (Психијатрија; Ментална хигијена)	II	2	1	4
14.	<i>Предмет изборног блока 2</i> (Васпитање кроз игру; Морални развој и морално васпитање)	II	2	1	4
Укупно ЕСПБ					60

Друга година

	Назив предмета	Семестар	Предавања	Вежбе	ЕСПБ
1.	Основи сурдологије	III	2	1	5
2.	Сурдопсихологија	III	2	1	5
3.	Неурологија	III	2	1	4
4.	Аудиологија са вестибулологијом	III	2	2	5
5.	Основи олигофренологије	III	2	1	5
6.	Сурдологија	IV	2	1	5
7.	Општа дефектолошка процена	IV	2	2	5
8.	Процена оштећења слуха	IV	2	2	5
9.	Фонетика	III, IV	2	2	7
10.	Знаковни језик 1	IV	1	2	5
11.	<i>Предмет изборног блока 3</i> (Неуропсихологија; Социоемоционални развој)	IV	2	1	4
12.	<i>Предмет изборног блока 4</i> (Моторичко понашање особа са сензорним, интелектуалним и моторичким поремећајима; Култура једнакости)	IV	2	1	5
Укупно ЕСПБ					60

Трећа година

	Назив предмета	Семестар	Предавања	Вежбе	ЕСПБ
1.	Основи лингвистике	V	2	2	4
2.	Рехабилитација глуве и наглуве деце	V	2	2	5
3.	Сурдопедагогија са моделима организације наставе	VI	3	2	5
4.	Изградња говора код глуве и наглуве деце	VI	3	2	5
5.	Методика предшколског рада са глувом и наглувом децом	V	3	2	5
6.	Знаковни језик 2	VI	1	2	4
7.	Реедукација психомоторике глуве и наглуве деце	V	1	2	5
8.	Рехабилитација деце и одраслих са кохлеарним имплантом	VI	2	1	5
9.	Асистивна технологија за глуве и наглуве особе	VI	2	1	4
10.	<i>Предмет изборног блока 5</i> (Савремени модели амплификације; Дефектолошки саветодавни рад)	V	2	1	5
11.	<i>Предмет изборног блока 6</i> (Партнерски однос и вештина комуникације породице, школе и друштвене заједнице; Психосоцијални аспекти здравља, болести и старења)	VI	2	1	5
12.	<i>Предмет изборног блока 7</i> (Историја дефектологије; Социологија образовања)	V	2	1	4
13.	<i>Предмет изборног блока 8</i> (Увод у квалитативна истраживања; Онтогенеза језика)	VI	2	1	4
Укупно ЕСПБ					60

Четврта година

	Назив предмета	Семестар	Предавања	Вежбе	ЕСПБ
1.	Методика рада са глувом и наглувом децом 1	VII	2	2	4
2.	Методика рада са глувом и наглувом децом 2	VII	2	1	4
3.	Методика рада са глувом и наглувом децом 3	VIII	2	2	4
4.	Методика рада са глувом и наглувом децом 4	VIII	1	2	4
5.	Методика васпитног рада за глуму и наглуву децу	VII	2	2	4
6.	Професионално оспособљавање глувих и наглувих особа	VII	2	2	4
7.	Системи подршке одраслим особама са ометеношћу	VIII	2	2	4

8.	Рехабилитација одраслих глувих и наглувих особа	VIII	2	2	4
9.	Неформални облици рада са глувим и наглувим особама	VII	2	1	4
10.	Методологија научног истраживања	VIII	2	1	5
11.	<i>Предмет изборног блока 9</i> (Приступи вишеструко ометеној глувој и наглувој деци; Технике и тестови у процени говора и језика глуве и наглуве деце)	VII	2	1	5
12.	<i>Предмет изборног блока 10</i> (Билингвизам глуве и наглуве деце; Социјалне компетенције глувих и наглувих особа)	VIII	2	1	6
13.	<i>Предмет изборног блока 11</i> (Руковођење у образовању; Стратегија инклузивног образовања и социјалне инклузије)	VII	2	1	5
14.	Стручна пракса	VIII			3
Укупно ЕСПБ					60

Модул: Моторичке сметње и поремећаји

Прва година

	Назив предмета	Семестар	Предавања	Вежбе	ЕСПБ
1.	Соматопедија	I	2	1	5
2.	Основи олигофренологије	I	2	1	5
3.	Основи социологије	I	2	1	4
4.	Основи опште психологије	I	2	1	4
5.	Медицинска физиологија	I	2	1	5
6.	Енглески језик 1	I	1	2	3
7.	Енглески језик 2	II	1	2	3
8.	Хумана генетика	II	1	2	4
9.	Педагошка психологија	II	2	1	4
10.	Развојна психологија	II	2	1	5
11.	Биолошке основе моторичких функција	II	2	1	5
12.	<i>Предмет изборног блока 1</i> (Историја дефектологије; Психологија наставе и учења; Социологија образовања; Психологија породице детета атипичног развоја)	I	2	1	4
13.	<i>Предмет изборног блока 2</i> (Општа педагогија са дидактиком; Психологија интелигенције)	II	2	1	4
14.	<i>Предмет изборног блока 3</i> (Биолошке основе понашања; Породична педагогија; Психологија личности)	II	2	1	5
Укупно ЕСПБ					60

Друга година

	Назив предмета	Семестар	Предавања	Вежбе	ЕСПБ
1.	Основи поремећаја комуникације	III	2	1	5
2.	Основи сурдологије	III	2	1	5
3.	Основи тифтологије	III	2	1	5
4.	Неурологија	III	2	1	4
5.	Опште методе и технике у соматопедији	III	2	3	6
6.	Медицинска рехабилитација	III	2	1	4
7.	Неуропсихологија	IV	2	1	4
8.	Теорија образовања и васпитања особа са моторичким поремећајима	IV	1	2	4
9.	Знаковни језик 1	IV	1	2	5
10.	Биолошке основе когнитивних функција	IV	2	1	5
11.	Спорт и особе са инвалидитетом	IV	2	1	5
12.	<i>Предмет изборног блока 4</i> (Морални развој и морално васпитање; Психијатрија)	IV	2	1	4
13.	<i>Предмет изборног блока 5</i> (Ментална хигијена; Социоемоционални развој)	IV	2	1	4
Укупно ЕСПБ					60

Трећа година

	Назив предмета	Семестар	Предавања	Вежбе	ЕСПБ
1.	Рана интервенција	V	2	1	4
2.	Асистивне технологије	V	1	2	5
3.	Развојна процена и третман деце предшколског узраста	V	2	1	5
4.	Методика превентивно корективног рада у основној школи	V	2	1	5
5.	Методичко-дидактички приступи у настави српског језика са ученицима са моторичким поремећајима	V, VI	1	2	7
6.	Методичко-дидактички приступи у настави математике са ученицима са моторичким поремећајима	V, VI	1	2	7
7.	Моторичко понашање особа са сензорним, интелектуалним и моторичким поремећајима	VI	2	1	5
8.	Методологија научног истраживања	VI	2	1	5
9.	Приступи у предшколском раду са децом са моторичким поремећајима	VI	2	1	4
10.	<i>Предмет изборног блока 6</i> (Методологија израде индивидуалног образовног плана; Дефектолошки саветодавни рад)	V	2	1	5
11.	<i>Предмет изборног блока 7</i> (Основи примењене генетике; Увод у квалитативна истраживања)	VI	2	1	4
12.	<i>Предмет изборног блока 8</i> (Неуропсихолошка дијагностика; Социологија рода и породице)	VI	2	1	4
Укупно ЕСПБ					60

Четврта година

	Назив предмета	Семестар	Предавања	Вежбе	ЕСПБ
1.	Процена особа са моторичким поремећајима	VII	2	1	4
2.	Методичко-дидактички приступи у настави вештина са ученицима са моторичким поремећајима	VII, VIII	2	2	8
3.	Соматопедија старих лица	VII	2	1	4
4.	Методичко-дидактички приступи у предметима природних и друштвених наука код ученика са моторичким поремећајима	VII	2	1	4
5.	Професионална оријентација особа са моторичким поремећајима	VII	1	2	4
6.	Окупациона терапија	VII	2	1	4
7.	Методика едукације и рехабилитације особа са вишеструким поремећајима	VIII	2	1	4
8.	Професионална рехабилитација особа са моторичким поремећајима	VIII	2	2	5
9.	Терапија особа са моторичким поремећајима	VIII	2	1	5
10.	<i>Предмети изборног блока 9</i> (Руковођење у образовању; Кооперативни и тимски рад)	VII	2	1	5
11.	<i>Предмети изборног блока 10</i> (Психосоцијални аспекти здравља, болести и старења; Партнерски однос и вештина комуникације породице, школе и друштвене заједнице)	VIII	2	1	5
12.	<i>Предмети изборног блока 11</i> (Саветодавни рад са родитељима и децом са ометеношћу и хроничним болестима; Развојни офталмолошки поремећаји)	VIII	2	1	5
13.	Стручна пракса	VIII			3
Укупно ЕСПБ					60

Модул: Сензомоторичке сметње и поремећаји

Прва година

	Назив предмета	Семестар	Предавања	Вежбе	ЕСПБ
1.	Општа дефектологија	I	2	1	5
2.	Соматопедија	I	2	1	5
3.	Основи опште психологије	I	2	1	4
4.	Основи социологије	I	2	1	4
5.	Медицинска физиологија	I	2	1	5
6.	Енглески језик 1	I	1	2	3
7.	Енглески језик 2	II	1	2	3
8.	Педагошка психологија	II	2	1	4
9.	Хумана генетика	II	1	2	4
10.	Развојна психологија	II	2	1	5

11.	Биолошке основе понашања	II	2	1	5
12.	<i>Предмети изборног блока 1</i> (Историја дефектологије; Социологија образовања; Насиље над децом)	I	2	1	4
13.	<i>Предмети изборног блока 2</i> (Психологија интелигенције; Социологија рода и породице)	II	2	1	4
14.	<i>Предмети изборног блока 3</i> (Партнерски односи и вештина комуникације породице, школе и друштвене заједнице; Породична педагогија)	II	2	1	5
Укупно ЕСПБ					60

Друга година

	Назив предмета	Семестар	Предавања	Вежбе	ЕСПБ
1.	Увод у социјалну педагогију	III	2	1	5
2.	Основи сурдологије	III	2	1	5
3.	Основи тифлологије	III	2	1	5
4.	Основи олигофренологије	III	2	1	5
5.	Основи поремећаја комуникације	III	2	1	5
6.	Развој сензомоторичких функција	III	2	1	4
7.	Дискриминација и антидискриминациона пракса	III	2	1	4
8.	Неуропсихологија	IV	2	1	4
9.	Процена сензомоторичког развоја	IV	1	2	4
10.	Увод у сензорну интеграцију	IV	1	2	4
11.	Комуникација у настави	IV	1	2	3
12.	<i>Предмети изборног блока 5</i> (Психијатрија; Ментална хигијена)	IV	2	1	4
13.	<i>Предмети изборног блока 6</i> (Морални развој и морално васпитање; Социоемоционални развој)	IV	2	1	4
14.	<i>Предмети изборног блока 7</i> (Увод у квалитативна истраживања; Основи примењене генетике)	IV	2	1	4
Укупно ЕСПБ					60

Трећа година

	Назив предмета	Семестар	Предавања	Вежбе	ЕСПБ
1.	Приступу у раду код деце са сензомоторичким сметњама и поремећајима предшколског узраста	V	2	2	5
2.	Асистивне технологије у индивидуалном образовном плану	V	2	2	5
3.	Реедукација психомоторике	V	2	1	5
4.	Универзални дизајн окружења	V	2	2	4
5.	Поремећаји говора код деце са сензорним оштећењима	V	2	2	6
6.	Дефектолошки саветодавни рад	V	2	1	5
7.	Приступу у раду код деце са сензомоторичким сметњама и поремећајима школског узраста	VI	2	2	5

8.	Превентивно-корективни рад у основној школи	VI	2	2	5
9.	Знаковни језик 1	VI	1	2	5
10.	Методологија научног истраживања	VI	2	1	5
11.	<i>Предмети изборног блока 8</i> (Моторичко понашање особа са сензорним, интелектуалним и моторичким поремећајима; Медији и друштвене девијације)	VI	2	1	5
12.	<i>Предмети изборног блока 9</i> (Психосоцијални аспекти здравља, болести и старења; Култура једнакости; Сметње у учењу)	VI	2	1	5
Укупно ЕСПБ					60

Четврта година

	Назив предмета	Семестар	Предавања	Вежбе	ЕСПБ
1.	Методски приступи читању и писању код деце са сензомоторичким сметњама и поремећајима	VII	3	3	7
2.	Рана интервенција	VII	2	1	4
3.	Професионално оспособљавање особа са сензомоторичким сметњама	VII	2	3	6
4.	Методика специјалног писања	VIII	1	2	5
5.	Развојна неурологија	VIII	2	2	6
6.	Системи подршке одраслим особама са ометеношћу	VIII	2	2	4
7.	Методика едукације и рехабилитације особа са вишеструким поремећајима	VIII	2	1	4
8.	Развојни поремећаји пажње	VIII	2	1	6
9.	<i>Предмети изборног блока 10</i> (Руковођење у образовању; Стратегија инклузивног образовања и социјалне инклузије)	VII	2	1	5
10.	<i>Предмети изборног блока 11</i> (Кооперативни и тимски рад; Савремени модели амплификације)	VII	2	1	5
11.	<i>Предмети изборног блока 12</i> (Спорт и особе са инвалидитетом; Саветодавни рад са родитељима и децом са ометеношћу и хроничним болестима; Развојни офталмолошки поремећаји)	VIII	2	1	5
12.	Стручна пракса	VIII			3
Укупно ЕСПБ					60

Модул: Превенција и третман поремећаја понашања

Прва година

	Назив предмета	Семестар	Предавања	Вежбе	ЕСПБ
1.	Увод у социјалну педагогију	I	2	1	5
2.	Основи опште психологије	I	2	1	4
3.	Основи социологије	I	2	1	4
4.	Медицинска физиологија	I	2	1	5
5.	Основи олигофренологије	I	2	1	5
6.	Енглески језик 1	I	1	2	3
7.	<i>Предмет изборног блока 1</i> (Историја дефектологије; Психологија наставе и учења; Социологија образовања)	I	2	1	4
8.	Хумана генетика	II	1	2	4
9.	Педагошка психологија	II	2	1	4
10.	Развојна психологија	II	2	1	5
11.	Психологија личности	II	2	1	5
12.	Енглески језик 2	II	1	2	3
13.	<i>Предмет изборног блока 2</i> (Општа педагогија са дидактиком; Психологија интелигенције; Социологија рода и породице)	II	2	1	4
14.	<i>Предмет изборног блока 3</i> (Породица и породични односи; Култура једнакости; Биолошке основе понашања)	II	2	1	5
Укупно ЕСПБ					60

Друга година

	Назив предмета	Семестар	Предавања	Вежбе	ЕСПБ
1.	Основи поремећаја комуникације	III	2	1	5
2.	Основи тифлологије	III	2	1	5
3.	Основи сурдологије	III	2	1	5
4.	Соматопедија	III	2	1	5
5.	Основи кривичног права	III	3	2	7
6.	<i>Предмет изборног блока 4</i> (Насиље над децом; Сарадња васпитно-образовне установе и породице)	III	2	1	4
7.	Социјална патологија	IV	3	2	7
8.	Психолошке основе поремећаја понашања	IV	2	3	7
9.	Малолетничко кривично право	IV	2	2	6
10.	<i>Предмет изборног блока 5</i> (Социоемоционални развој; Морални развој и морално васпитање)	IV	2	1	4
11.	<i>Предмет изборног блока 6</i> (Делинквенција деце и правна реакција; Породична педагогија)	IV	2	1	5
Укупно ЕСПБ					60

Трећа година

	Назив предмета	Семестар	Предавања	Вежбе	ЕСПБ
1.	Превенција проблема понашања	V	3	2	7
2.	Криминологија са малолетничком делинквенцијом	V	2	3	7
3.	Психологија криминала	V	2	3	7
4.	<i>Предмет изборног блока 7</i> (Психопатологија зависности; Психологија породице детета атипичног развоја)	V	2	1	4
5.	<i>Предмет изборног блока 8</i> (Превенција проблема понашања у школи; Основи психолошког саветовања)	V	2	1	5
6.	Теоријске основе васпитања и образовања младих преступника	VI	3	2	7
7.	Основи превенције проблема понашања	VI	3	2	7
8.	Пенолошка рехабилитација 1	VI	2	2	6
9.	Методологија научног истраживања	VI	2	1	5
10.	<i>Предмет изборног блока 9</i> (Медији и друштвене девијације; Психосоцијални аспекти здравља, болести и старења)	VI	2	1	5
Укупно ЕСПБ					60

Четврта година

	Назив предмета	Семестар	Предавања	Вежбе	ЕСПБ
1.	Основи третмана поремећаја понашања	VII	3	2	7
2.	Основи пенологије	VII	2	1	5
3.	Пенолошка рехабилитација 2	VII	3	2	7
4.	Социјална политика	VII	3	2	7
5.	<i>Предмет изборног блока 10</i> (Извршење алтернативних кривичних санкција; Рана интервенција)	VII	2	1	4
7.	Модел заштите деце и породице	VIII	2	3	7
8.	Основе система извршења кривичних санкција	VIII	2	3	6
9.	Виктимологија	VIII	2	2	6
10.	<i>Предмет изборног блока 11</i> (Професионално оспособљавање осуђених; Психијатрија)	VIII	2	1	4
12.	<i>Предмет изборног блока 12</i> (Увод у квалитативна истраживања; Основи примењене генетике)	VIII	2	1	4
14.	Стручна пракса	VIII			3
Укупно ЕСПБ					60

КОМПЕТЕНЦИЈЕ ДИПЛОМИРАНИХ СТУДЕНАТА

Опште компетенције:

- анализа, процена и интеграција теоријских и емпиријских сазнања из области дефектологије;
- примена научног приступа у проучавању феноменологије, етиологије, превенције, третмана, васпитања, образовања, рехабилитације и подршке особа са ометеношћу током целог живота;
- познавање метода и техника прикупљања, обраде, анализе и тумачења података, извођење закључака и њихово саопштавање стручној и широј јавности;
- критичко мишљење и сагледавање проблема из области студијског програма;
- примена стечених знања у пракси и успешно решавање стручних проблема;
- успешна комуникација са ужим социјалним и међународним окружењем;
- поштовање етичког кодекса професије и прописа у области стручног рада.

Предметно-специфичне компетенције:

- познавање кључних идеја, праваца развоја, теоријских концепција и резултата истраживања у превенцији, третману, васпитању, образовању, рехабилитацији и подршци особа са ометеношћу током целог живота;
- поштовање начела ефективне праксе у планирању, примени и евалуацији превенције, третмана, васпитања, образовања, рехабилитације и подршке особа са ометеношћу током целог живота;
- повезивање базичних знања из различитих сродних области и њихова примена у пракси;
- континуирано праћење и примена теоријских и практичних новина у струци;
- континуирано усавршавање вештина за примену знања у области дефектологије;
- употреба савремених информационо-комуникационих технологија за потребе професионалног усавршавања.

Стицањем наведених компетенција свршени студенти ће:

- овладати појмовима и чињеницама из области дефектологије;
- поседовати стручних знања о етиологији и феноменологији особа са ометеношћу;
- познавати историјски развој, теоријске и емпиријске основе савремених приступа у дефектологији;
- разумети принципе и законитости ефективне праксе превенције, третмана, васпитања, образовања, рехабилитације и подршке особа са ометеношћу током целог живота;
- познавати методе и технике истраживања;
- поседовати практичне вештине и способности за планирање, примену и евалуацију превенције, третмана, васпитања, образовања, рехабилитације и подршке особа са ометеношћу током целог живота.

МЕЂУНАРОДНА УСАГЛАШЕНОСТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Анализа иностраних програма основних академских студија из области специјалне едукације и рехабилитације показала је компатибилност са више студијских програма у региону и Европи.

Значајна подударност структуре програма уочава се у заступљености предмета који обезбеђују компетенције за рад у области ране интервенције и процене деце са сметњама и поремећајима вида, слуха, моторичким, сензомоторичким сметњама и поремећајима и поремећајима понашања; у области стварања флексибилног образовног окружења за децу са сметњама и поремећајима предшколског и школског узраста; рада са одраслим особама; метода специјално-едукацијског рада; примене асистивних технологија; саветодавног рада. Полазишну основу чини интердисциплинарни оквир са педагошким, психолошким и медицинским аспектом.

Уз уважавање разлика у неким елементима, могу се издвојити:

- Едукацијско-рехабилитацијски факултет Свеучилишта у Загребу
<https://www.erf.unizg.hr/hr/studiji>
<https://www.erf.unizg.hr/hr/studiji/preddiplomski-rehabilitacija>
<https://www.erf.unizg.hr/hr/studiji/preddiplomski-socijalna-pedagogija>
- Едукацијско-рехабилитацијски факултет Унивезитета у Тузли
<http://www.erf.untz.ba>
<http://erf.untz.ba/web/studijски-programi/specijalna-edukacija-i-rehabilitacija/nastavni-predmeti-specijalna-edukacija-i-rehabilitacija/>
<http://erf.untz.ba/web/studijски-programi/poremecaji-u-ponasanju/nastavni-predmeti-poremecaji-u-ponasanju/>
- Педагошки факултет у Љубљани, програм Специјална и рехабилитацијска педагогија,
<http://www.pef.uni-lj.si>
<http://www.pef.uni-lj.si/156.html>
http://www.pef.uni-lj.si/fileadmin/Datoteke/Studijски_programi/Predstavitveni_zborniki/Zborniki_20-21/Specialna_in_rehabilitacijska_pedagogika_4.pdf ;
http://www.pef.uni-lj.si/fileadmin/Datoteke/Studijски_programi/Predstavitveni_zborniki/Zborniki_20-21/Socialna_pedagogika_3.pdf
- Универзитет у Тесалији – Одељење за специјалну едукацију
<http://www.sed.uth.gr/index.php/gr/english>

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

СТРУКТУРА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Мастер академске студије студијског програма Дефектологија трају једну школску годину, односно два семестра, са укупно 60 ЕСПБ бодова и реализују се у оквиру пет модула:

- Сметње и поремећаји вида;
- Сметње и поремећаји слуха;
- Моторичке сметње и поремећаји;
- Сензомоторичке сметње и поремећаји;
- Превенција и третман поремећаја понашања.

У првом семестру студенти слушају пет предмета. Један предмет је заједнички обавезни предмет за све модуле студијског програма. У другом семестру предвиђени су: Студијски истраживачки, Предмет завршног рада, Стручна пракса и израда Завршног рада. Настава се изводи кроз предавања, вежбе, консултације, семинаре, дискусије, истраживачки и практични рад. Наставни садржаји се приказују путем савремених наставних технологија, док се индивидуални рад и рад у мањим групама спроводи и кроз консултације са ментором. Вежбе се реализују у наставним базама.

Након завршетка мастер академских студија студијског програма Дефектологија стиче се академски назив *Мастер дефектолог*. У зависности од завршеног модула у додатку дипломи садржано је и ближе одређење академског назива: Мастер дефектолог – сметње и поремећаји вида; Мастер дефектолог – сметње и поремећаји слуха; Мастер дефектолог – моторичке сметње и поремећаји; Мастер дефектолог – сензомоторичке сметње и поремећаји; мастер дефектолог – превенција и третман поремећаја понашања.

Распоред предмета по семестрима на мастер академским студијама програма Дефектологија

Модул: Сметње и поремећаји вида

Назив предмета	Семестар	Предавања	Вежбе	ЕСПБ
1. Методологија научног истраживања у друштвено-хуманистичким наукама	I	2	2	6
2. Развој социјалних вештина код особа са визуелним сметњама	I	2	2	6
3. <i>Предмет изборног блока 1</i> (Приступна технологија у рехабилитацији слепих и слабовидих; Рана интервенција за децу са визуелним сметњама)	I	2	2	6
4. <i>Предмет изборног блока 2</i> (Методика разредне наставе са децом оштећеног вида; Ортоптика)	I	2	2	6
5. <i>Предмет изборног блока 3</i> (Функционална процена визуелних способности; Инклузивно образовање слепе и слабовиде деце)	I	2	2	6
6. Студијски истраживачки рад	II			11
7. Предмет завршног рада	II			11
8. Стручна пракса	II			3
9. Завршни рад	II			5
Укупно ЕСПБ				60

Модул: Сметње и поремећаји слуха

Назив предмета	Семестар	Предавања	Вежбе	ЕСПБ
1. Методологија научног истраживања у друштвено-хуманистичким наукама	I	2	2	6
2. <i>Предмет изборног блока 1</i> (Аудиологија; Рехабилитација глуве и наглуве деце на раном узрасту; Форензика гласа и говора)	I	2	2	6
3. <i>Предмет изборног блока 2</i> (Култура глувих; Примењена сурдологија)	I	2	2	6
4. <i>Предмет изборног блока 3</i> (Аудитивна перцепција и говорна продукција; Примењена акустика; Приступни у образовању глувих и наглувих особа)	I	2	2	6
5. <i>Предмет изборног блока 4</i> (Говорно-језичке специфичности код глувих и наглувих; Процена квалитета социјалне партиципације код глувих и наглувих)	I	2	2	6
6. Студијски истраживачки рад	II			11
7. Предмет завршног рада	II			11
8. Стручна пракса	II			3
9. Завршни рад	II			5
Укупно ЕСПБ				60

Модул: Моторичке сметње и поремећаји

	Назив предмета	Семестар	Предавања	Вежбе	ЕСПБ
1.	Методологија научног истраживања у друштвено-хуманистичким наукама	I	2	2	6
2.	Програми едукације и професионалног осопосбљавања особа са моторичким поремећајима	I	2	2	6
3.	<i>Предмет изборног блока 1</i> (Програми процене и ране интервенције; Програми у систему здравствене и социјалне заштите особа са моторичким поремећајима)	I	2	2	6
4.	<i>Предмет изборног блока 2</i> (Феноменологија моторичких поремећаја код неуролошких стања; Феноменологија моторичких поремећаја код ортопедских стања; Феноменологија моторичких поремећаја код хронично оболелих)	I	2	2	6
5.	<i>Предмет изборног блока 3</i> (Модел подршке особама са неуролошким дефицитима; Модел подршке особама са хроничним обољењима; Модел подршке особама са оштећењем локомоторног апарата)	I	2	2	6
6.	Студијски истраживачки рад	II			11
7.	Предмет завршног рада	II			11
8.	Стручна пракса	II			3
9.	Завршни рад	II			5
	Укупно ЕСПБ				60

Модул: Сензомоторичке сметње и поремећаји

	Назив предмета	Семестар	Предавања	Вежбе	ЕСПБ
1.	Методологија научног истраживања у друштвено-хуманистичким наукама	I	2	2	6
2.	Модел образовања деце са сензомоторичким сметњама и поремећајима	I	2	2	6
3.	Предмет изборног блока 1 (Интеракцијски аспекти комуникације у васпитању и образовању; Вредновање школског успеха ученика са сензомоторичким сметњама и поремећајима)	I	2	2	6
4.	<i>Предмет изборног блока 2</i> (Приступ у раду са слепоглувим особама; Игра у рехабилитацији деце са сензомоторичким сметњама и поремећајима)	I	2	2	6
5.	<i>Предмет изборног блока 3</i> (Вршњачка интеракција у инклузивном образовању; Програми процене и ране интервенције)	I	2	2	6

6.	Студијски истраживачки рад	II			11
7.	Предмет завршног рада	II			11
8.	Стручна пракса	II			3
9.	Завршни рад	II			5
Укупно ЕСПБ					60

Модул: Превенција и третман поремећаја понашања

	Назив предмета	Семестар	Предавања	Вежбе	ЕСПБ
1.	Методологија научног истраживања у друштвено-хуманистичким наукама	I	2	2	6
2.	<i>Предмет изборног блока 1</i> (Саветодавни рад са малолетним преступницима; Квалитативне методе у криминологији и виктимологији)	I	2	2	6
3.	<i>Предмет изборног блока 2</i> (Програми третмана делинквентног понашања; Формална и неформална социјална контрола)	I	2	2	6
4.	<i>Предмет изборног блока 3</i> (Корективни третман у пеналној пракси; Социјални менаџмент)	I	2	2	6
5.	<i>Предмет изборног блока 4</i> (Пројектни циклус програма превенције; Међународни стандарди у области реаговања на криминалитет малолетника)	I	2	2	6
6.	Студијски истраживачки рад	II			11
7.	Предмет завршног рада	II			11
8.	Стручна пракса	II			3
9.	Завршни рад	II			5
Укупно ЕСПБ					60

КОМПЕТЕНЦИЈЕ ДИПЛОМИРАНИХ СТУДЕНАТА

Опште компетенције су:

- анализа, процена и интеграција теоријских и емпиријских сазнања из области дефектологије;
- примена научног приступа у проучавању сметњи и поремећаја вида, слуха, моторичких и сензомоторичких сметњи и поремећаја и поремећаја понашања;
- познавање метода и техника прикупљања, обраде, анализе и тумачења података, извођење закључака и њихово саопштавање стручној и широј јавности;
- критичко мишљење и сагледавање проблема из мултидисциплинарне перспективе;
- примена стечених знања у истраживањима и пракси и успешно решавање проблема из домена струке;

- успешна комуникација и размена искустава са стручњацима сродних дисциплина на националном и међународном нивоу;
- поштовање етичког кодекса професије и прописа у области стручног и истраживачког рада.

Предметно-специфичне способности су:

- познавање теоријских концепција и истраживачких резултата из области дефектологије;
- овладавање методологијом планирања и евалуације резултата истраживања и практичног рада из области дефектологије;
- разумевање интердисциплинарности струке и успешно повезивање и примена знања из различитих области;
- континуирано праћење и примена теоријских и практичних новина у струци;
- континуирано усавршавање вештина за примену знања у области дефектологије;
- оспособљеност за активно учешће, интеграцију и интерпретацију информација, сарадњу, комуникацију и доношење одлука у мултидисциплинарном тиму;
- оспособљеност за самостално коришћење, критичку и компаративну анализу, интеграцију и интерпретацију научних и стручних информација.
- Стицањем наведених компетенција свршени студенти ће:
- моћи да самостално планирају и спроводе истраживања у области дефектологије и користе резултате за унапређивање праксе;
- бити спремни за критичко сагледавање и процењивање савремених приступа у дефектологији;
- моћи да интегришу знања из различитих дисциплина које се баве сродним феноменима;
- стећи вештине за рад са појединцима, групама и породицама у различитим институционалним контекстима;
- поседовати практичне вештине и способности за планирање, креирање, имплементацију и евалуацију стандардних и иновативних програма у областима превенције, процене, третмана, васпитно-образовног процеса, професионалног оспособљавања и социјалне интеграције особа са различитим сметњама и поремећајима током свих периода живота.

МЕЂУНАРОДНА УСАГЛАШЕНОСТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Студијски програм мастер академских студија Дефектологија компатибилан је са више европских мастер програма:

- Едукацијско-рехабилитацијски факултет Универзитета у Загребу, Хрватска
www.erf.hr
<http://www.erf.unizg.hr/images/dokumenti/ERF-NastavniDiplomskiREH-VID-2010.pdf>
<http://www.erf.unizg.hr/images/dokumenti/ERF-NastavniPlanDiplomskiLOG-2010.pdf>
<http://www.erf.unizg.hr/images/dokumenti/ERF-NastavniPlanDiplomskiSOCPED-2010.pdf>

- Едукацијско-рехабилитацијски факултет Универзитета у Тузли, БиХ
<http://www.erf.untz.ba>
<http://erf.untz.ba/web/studijски-programi/>
- Педагошки факултет у Љубљани
<https://www.pef.uni-lj.si/172.html>
<https://www.pef.uni-lj.si/srp.html>
<https://www.pef.uni-lj.si/170.html>
- Универзитет у Единбургу (University of Edinburgh, Moray House School of Education, College of Humanities and Social Science) http://www.ed.ac.uk/studying/postgraduate/degrees?r=site/view&id=378&cw_xml
- Универзитет у Финској, Одсек за специјалну едукацију при Филозофском факултету (University of Eastern Finland) www.uef.fi
<http://www.uef.fi/fi/filt.dk/education-and-adult-education-special-education-career-counselling>
- Универзитет у Финској, Одсек за примењене едукационе науке (Department of Applied Sciences of Education, Faculty of Behavioural Sciences, University of Helsinki) <http://www.helsinki.fi/teachereducation/education/specialteacher/curriculum%20for%20special%20teacher%20education%202008%20a.pdf>

ДОКТОРСКЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

СТРУКТУРА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Студијски програм докторских студија Дефектологија траје три године или шест семестара (180 ЕСПБ).

У првој и другој години студенти изучавају два обавезна (први и други семестар) и пет изборних предмета (по један у првом и другом, два у трећем и један у четвртом семестру) од укупно 22 понуђена предмета. Обавезни предмети су из подручја методологије научног истраживања и академског писања, док су изборни предмети из ужих научних области за које се студент определио или су у функцији самосталног објављивања научноистраживачких резултата. Активну наставу у петом и шестом семестру чини научноистраживачки рад. Завршни део студијског програма докторских студија представља израда и одбрана докторске дисертације.

Завршетком студијског програма студент стиче звање *доктор дефектолошких наука*.

Распоред предмета по семестрима и годинама студија на докторским академским студијама програма Дефектологија

Прва година

	Назив предмета	Семестар	Предавања	Вежбе	ЕСПБ
1.	Методе квантитативних и квалитативних истраживања	I	5	5	15
2.	Предмет изборног блока 1 (Фундаментална истраживања сметњи и поремећаја слуха; Фундаментална истраживања моторичких сметњи и поремећаја; Фундаментална истраживања сметњи и поремећаја вида; Истраживања у неуропсихолошкој рехабилитацији; Истраживања у криминологији, виктимологији и друштвена реакција на делинквентна понашања)	I	5	5	15
3.	Академско писање	II	5	5	15
4.	Предмет изборног блока 2 (Базична и примењена истраживања у рехабилитацији особа са моторичким поремећајима; Истраживања у раној интервенцији – оштећење вида; Истраживања поремећаја аудитивне обраде; Истраживања говора и језика глувих и наглувих; Истраживања у превенцијској науци)	II	5	5	15
Укупно ЕСПБ					60

Друга година

	Назив предмета	Семестар	Предавања	Вежбе	ЕСПБ
1.	Предмет изборног блока 3 (Истраживања у психологији криминала и поремећаја понашања; Новине у едукацији слепих и слабовидих особа; Базична и примењена истраживања у едукацији особа са моторичким поремећајима; Приступи у раној интервенцији деце са сметњама и поремећајима у развоју; Пројектни дизајн у истраживањима друштвених девијација)	III	5	5	15
2.	Предмет изборног блока 4 (Истраживања супортивних и комплементарних метода и техника; Квалитет живота глувих и наглувих особа; Истраживања у превенцији и третману поремећаја понашања; Психосоцијална истраживања различитости; Савремене тенденције у образовању и васпитању глуве и наглуве деце)	III	5	5	15
3.	Предмет изборног блока 5 (Израда и одбрана критичког прегледа литературе о теми докторске дисертације; Објављивање једног рада везаног за тему докторске дисертације)	IV			20
4.	Израда и јавна одбрана пројекта докторске дисертације	IV		20	10
Укупно ЕСПБ					60

Трећа година

	Назив предмета	Семестар	Предавања	Вежбе	ЕСПБ
1.	Научноистраживачки рад 1	V		20	20
2.	Израда докторске дисертације	V			10
3.	Научноистраживачки рад 2	VI		20	20
4.	Одбрана докторске дисертације	VI			10
Укупно ЕСПБ					60

КОМПЕТЕНЦИЈЕ ДИПЛОМИРАНИХ СТУДЕНАТА

Савладавањем студијског програма докторских студија Дефектологија студент стиче опште компетенције потребне за:

- самостално решавање практичних и теоријских проблема у научној области Специјалне едукације и рехабилитације;
- планирање, организовање и реализацију фундаменталних и развојних научно-истраживачких пројеката;
- укључивање у реализацију међународних пројеката;

- креирање, евалуацију и дисеминацију нових поступака;
- креативно и независно деловање, засновано на критичком мишљењу и поштовању етичког кодекса добре научне праксе;
- презентовање научних резултата у научним часописима и на научним скуповима;
- пружање перманентног доприноса даљем развоју специјалне едукације и рехабилитације и тангентних научних области.

Савладавањем студијског програма студент стиче следеће предметно-специфичне компетенције:

- темељно познавање уже научне области која је релевантна за израду докторске дисертације;
- адекватан избор и примена различитих метода квалитативних и квантитативних истраживања у изабраној ужој научној области;
- повезивање основних знања из различитих ужих научних области и примена тих знања у решавању истраживачких и практичних проблема;
- способност праћења савремене литературе и достигнућа у области специјалне едукације и рехабилитације;
- употреба информационо-комуникационих технологија у обогаћивању знања из уже научне области.

По завршетку докторских студија студент ће:

- знати да критички анализира и спроводи истраживања у области специјалне едукације и рехабилитације, са сврхом проширивања и редефинисања постојећих знања;
- умети да: решава кључне истраживачке проблеме; објасни и критикује теорије и истраживања и да представи научноистраживачке резултате; да развија нове инструменте и методе;
- бити способан да: самостално вреднује научноистраживачке резултате; покаже иновативност, научни и професионални интегритет и преданост развоју науке; дизајнира, анализира и имплементира истраживања са оригиналним и значајним научним доприносом; управља интердисциплинарним и мултидисциплинарним пројектима; самостално успоставља научну сарадњу на националном и међународном нивоу

МЕЂУНАРОДНА УСАГЛАШЕНОСТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Осим формалне усаглашености у погледу услова уписа, трајања студија, броја ЕСПБ бодова, услова преласка у наредну годину и стицање дипломе и начина студирања, постоји и висок степен структурне усаглашености студијског програма Дефектологија са неколико студијских програма европских универзитета:

- Педагошки факултет Универзитета у Љубљани
<http://www.pef.uni-lj.si/175.html>
- Карлов Универзитет у Прагу
<https://pedf.cuni.cz/PEDF-347.html>
- Едукацијско-рехабилитацијски факултет Универзитета у Загребу
<http://www.erf.unizg.hr/hr/studiji/poslijediplomski-prevencijska-znanost-i-studij-invaliditeta>

Студијски програм ЛОГОПЕДИЈА

ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

СТРУКТУРА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Основне академске студије студијског програма Логопедија трају четири године, са укупно 240 ЕСПБ бодова, 60 ЕСПБ бодова по години. Настава се реализује током 30 радних недеља годишње.

Студент слуша укупно 45 предмета, и то 33 обавезних и 12 изборних. Изборни предмети су подељени у 12 блокова, при чему су у сваком блоку по 2 предмета.

План и програм основних академских студија се остварује извођењем теоријске и практичне наставе (предавања и вежбе). Стручна пракса се реализује уз координацију и супервизију наставника, сарадника и координатора из установе у којој се обавља. Студенти се укључују у активности и специфичне видове процене и третмана особа са поремећајима у говору, језику и комуникацији, што омогућава непосредну примену стечених знања и вештина, као и евалуацију постигнућа.

Након завршетка основних академских студија, студент стиче звање *дипломирани логопед*

Распоред предмета по годинама студија на основним академским студијама програма Логопедија

Прва година

	Назив предмета	Семестар	Предавања	Вежбе	ЕСПБ
1.	Основи социологије	I	2	1	4
2.	Медицинска физиологија	I	2	1	5
3.	Енглески језик 1	I	1	2	3
4.	Основи поремећаја комуникације	I	2	1	5
5.	Основи опште психологије	I	2	1	4
6.	Основи педагогије	II	2	1	4
7.	Хумана генетика	II	1	2	4
8.	Развојна психологија	II	2	1	5
9.	Општа логопедија	II	2	2	7
10.	Педагошка психологија	II	2	1	4
11.	Енглески језик 2	II	1	2	3
12.	<i>Предмет изборног блока 1 (Сарадња васпитно-образовне установе и породице; Рана интервенција)</i>	I	2	1	4
13.	<i>Предмет изборног блока 2 (Социологија образовања; Психологија наставе и учења)</i>	I	2	1	4

14.	Предмет изборног блока 3 (Увод у квалитативна истраживања; Онтогенеза језика)	II	2	1	4
Укупно ЕСПБ					60

Друга година

	Назив предмета	Семестар	Предавања	Вежбе	ЕСПБ
1.	Неурологија	III	2	1	4
2.	Психијатрија	IV	2	1	4
3.	Неуропсихологија	IV	2	1	4
4.	Увод у рехабилитацију интелектуално ометених особа	III	2	1	5
5.	Неуропсихологија развојног доба	IV	2	2	6
6.	Соматопедија	III	2	1	5
7.	Фонетика	III, IV	2	2	7
8.	Артикулационо-фонолошки поремећаји	IV	2	2	6
9.	Поремећаји говора код деце са сензорним оштећењима	III	2	2	6
10.	Предмет изборног блока 4 (Основи сурдологије; Општа дефектологија)	III	2	1	5
11.	Предмет изборног блока 5 (Социоемоционални развој; Ментална хигијена)	IV	2	1	4
12.	Предмет изборног блока 6 (Експресивна арт терапија; Комплементарни третмани)	IV	2	1	4
Укупно ЕСПБ					60

Трећа година

	Назив предмета	Семестар	Предавања	Вежбе	ЕСПБ
1.	Аудиологија са вестибулологијом	V	2	2	5
2.	Фонијатрија	V	2	1	5
3.	Лингвистика	V, VI	2	2	9
4.	Аугментативна и алтернативна комуникација	V	2	1	9
5.	Поремећаји флуентности говора 1	V	1	2	5
6.	Поремећаји флуентности говора 2	VI	1	2	4
7.	Психологија особа са говорним и језичким поремећајима	V, VI	2	2	7
8.	Предмет изборног блока 7 (Асистивна технологија у комуникацији; Психосоцијални аспекти здравља, болести и старења)	VI	2	1	5
9.	Предмет изборног блока 8 (Развојна неурологија; Информационо-комуникационе технологије код особа са аутизмом)	VI	2	2	6
10.	Предмет изборног блока 9 (Психолошка подршка породици детета са комуникативним поремећајем; Породична педагогија)	VI	2	1	5
Укупно ЕСПБ					60

Четврта година

	Назив предмета	Семестар	Предавања	Вежбе	ЕСПБ
1.	Афазологија	VII, VIII	2	2	7
2.	Поремећаји гласа	VII, VIII	2	2	7
3.	Језички поремећаји код деце	VII, VIII	3	3	7
4.	Поремећаји комуникације код трауматских оштећења мозга	VII	2	2	7
5.	Моторички поремећаји говора	VII	2	1	7
6.	Вокална рехабилитација ларингектомираних болесника	VIII	2	2	7
7.	<i>Предмет изборног блока 10 (Увод у социјалну педагогију; Струковни енглески језик)</i>	VII	2	1	5
8.	<i>Предмет изборног блока 11 (Поремећаји гласа код вокалних професионалаца; Реедукација психомоторике)</i>	VII	2	1	5
9.	<i>Предмет изборног блока 12 (Сметње у учењу; Неуродегенеративни поремећаји говора и језика)</i>	VIII	2	1	5
10.	Стручна пракса				3
Укупно ЕСПБ					60

КОМПЕТЕНЦИЈЕ ДИПЛОМИРАНИХ СТУДЕНАТА

Студијски програм Логопедија припрема стручњаке за рад на превенцији, детекцији, дијагностиковању и третману поремећаја комуникације под којом се подразумевају сви процеси и функције које се односе на говорну продукцију и разумевање говорног и писаног језика, као и невербалне аспекте комуникације. Прецизније, овај смер образује стручњаке за рад на превенцији, детекцији, дијагностиковању и третману: поремећаја артикулације, развојних говорно-језичких поремећаја, развојних поремећаја школских вештина (дислексија, дисграфија), муцања, афазиија и сродних поремећаја (дизартрија, апраксија, агнозија, акалкулија), као и поремећаја гласа. Поред тога, логопеди су оспособљени за дијагностику и третман поремећаја комуникације код особа које имају потребу за посебном подршком (особе са менталном ометеношћу, церебралном парализом, оштећењем вида, аутизмом); за рад на хабилитацији и рехабилитацији говора код особа са оштећењем слуха; за рад са вишеструко ометеним особама; за дијагностику и третман језичких поремећаја и одржавање комуникацијских способности особа са деменцијом и церебралним променама које прате старење; за рад на развијању аугментативних и алтернативних интервентних метода у комуникацији.

Упознати су са принципима клиничког рада, могу да учествују у креирању метода и средстава за рехабилитацију особа са говорним и језичким поремећајима; да пружају подршку овим особама у процесу интеграције; да учествују у изради документације за клинички логопедски рад; способни су за даље усавршавање и научно-истраживачки рад.

По завршетку основних академских студија студијског програма Логопедија, дипломирани логопед је оспособљен за:

- Превенцију, рану детекцију и препознавање карактеристика говорних и језичких поремећаја;

- Учествовање у адаптацији и изради тест мерних инструмената за процену говорних и језичких способности код деце и одраслих;
- Одређивање облика и тежине говорног и језичког поремећаја, тј постављање логопедске дијагнозе;
- Диференцирање примарног поремећаја од других, сродних поремећаја;
- Хабилитацију и рехабилитацију деце и одраслих са поремећајима говорних, језичких и комуникацијских способности;
- Коришћење савремене асистивне технологије у раду са овом популацијом;
- Вођење одговарајуће документације.

Након завршетка основних академских студија, логопед има одговарајуће компетенције за рад у центрима за говорну патологију, центрима за медицинску рехабилитацију, посебним центрима и установама за васпитање, образовање и рехабилитацију, домовима здравља, развојним саветовалиштима, школским диспансерима, болницама, клиникама, институтима, геријатријским установама, предшколским установама, основним школама, приватној пракси и истраживачким центрима.

МЕЂУНАРОДНА УСАГЛАШЕНОСТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Студијски програм Логопедија је по својој структури, циљевима и компетенцијама свршених студената у сагласности са савременим међународним студијама из ове области и високошколском едукацијом у области логопедије у земљама у околности, Европи и шире.

- UAB Universitat Autònoma de Barcelona, Шпанија
<https://www.uab.cat/web/estudiar/ehea-degrees/general-information/speech-therapy-1216708259085.html?param1=1232351996809>
- Mediterranean College, Athens, Грчка
<https://www.medcollege.edu.gr/en/courses/bsc-hons-speech-pathology-therapy>
- Едукацијско-рехабилитацијски факултет, Загреб, Хрватска
<https://www.erf.unizg.hr/hr/studiji/preddiplomski-logopedija>
- Universita di Bologna, Италија
https://corsi.unibo.it/laurea/Logopedia/insegnamenti/piano?code=9080&year=2020&manifest=it_2020_9080_000_000_2020
- Queen Margaret University, Единбург, Велика Британија <https://www.qmu.ac.uk/study-here/undergraduate-study/2020-undergraduate-courses-folder/bsc-hons-speech-and-language-therapy>
- West Chester University, Pennsylvania, Сједињене Америчке Државе
<https://catalog.wcupa.edu/undergraduate/health-sciences/communication-sciences-disorders/communication-sciences-disorders-ba>
- City University of London, London, Велика Британија
<https://www.city.ac.uk/study/courses/undergraduate/speech-therapy>
- University of Strathclyde, Glasgow, Велика Британија <https://www.strath.ac.uk/courses/undergraduate/speechlanguagepathology/#coursecontent>
- University of Reading, Berkshire, Велика Британија <http://www.reading.ac.uk/ready-to-study/study/subject-area/speech-and-language-therapy-ug.aspx>
- University of Washington, College of Speech&Hearing sciences, Сједињене Америчке Државе <https://sphsc.washington.edu/academics>

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

СТРУКТУРА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Мастер академске студије студијског програма Логопедија трају једну годину, обима 60 ЕСПБ. Студент током првог семестра слуша један обавезни и три изборна предмета. Изборни предмети су подељени у три блока (у сваком блоку постоје по два). Током другог семестра изводи се стручна пракса. Планом студијског програма предвиђени су, такође у другом семестру, студијски истраживачки рад, предмет завршног рада и завршни рад. Студијски истраживачки рад и предмет завршног рада се реализују уз координацију и супервизију наставника и сарадника.

Настава се организује и изводи по семестрима, током 30 радних недеља годишње, у складу са планом извођења наставе.

Након завршетка мастер академских студија, студент стиче звање *мастер логопед*.

Распоред предмета по семестрима на мастер академским студијама програма Логопедија

	Назив предмета	Семестар	Предавања	Вежбе	ЕСПБ
1.	Методологија научног истраживања са статистиком	I	4	4	9
2.	<i>Предмет изборног блока 1</i> (Примена аугментативне и алтернативне комуникације код особа са поремећајима комуникације; Форензичка фонетика)	I	2	2	7
3.	<i>Предмет изборног блока 2</i> (Инструменталне методе и технике у рехабилитацији гласа; Дислексија и дисграфија)	I	2	2	7
4.	<i>Предмет изборног блока 3</i> (Приступуи у третману неурогених поремећаја говора и језика; Методе третмана поремећаја аудитивне перцепције)	I	2	2	7
5.	Стручна пракса	II			3
6.	Студијски истраживачки рад	II			11
7.	Предмет завршног рада	II			11
8.	Завршни рад	II			5
Укупно ЕСПБ					60

КОМПЕТЕНЦИЈЕ ДИПЛОМИРАНИХ СТУДЕНАТА

Програм мастер академских студија студијског програма Логопедија надограђује знања из области поремећаја говора, језика и комуникације.

Завршетком мастер академских студија студијског програма Логопедија, логопеди су оспособљени за:

- самостални рад у областима превенције, детекције, дијагностике говорних и језичких поремећаја, као и у области хабилитације и рехабилитације особа са поремећајима говора, језика и комуникације;
- поштовање и унапређење начела рада са особама са поремећајима говора, језика и комуникације;
- унапређење процеса детекције, дијагностике и третмана говорних, језичких и комуникацијских поремећаја;
- конципирање и обликовање савремених приступа и метода хабилитације и рехабилитације особа са поремећајима говора, језика и комуникације;
- пружање подршке и унапређивање квалитета живота особа са хроничним облицима говорних и језичких поремећаја;
- самостално пружање додатне помоћи вишеструко ометеној деци са поремећајима у комуникацији;
- праћење и коришћење обавезне и додатне домаће и иностране литературе;
- бављење научно-истраживачким радом;
- састављање и израду документације за клинички логопедски рад.

Осим наведеног, мастер логопед оспособљен је и за:

- утврђивање специфичних потреба особа са поремећајима комуникације;
- рад и подизање нивоа рада у здравственим установама у којима се обавља дијагностика и рехабилитација особа са говорним и језичким поремећајима;
- рад и подизање нивоа рада у предшколским установама и основним школама; у посебним установама за образовање, васпитање и рехабилитацију особа са ометеношћу; у струковним организацијама;
- учествовање у одговарајућим научним и стручним пројектима и програмима у области логопедије;
- самостални рад са вишеструко ометеном децом, са децом са развојним поремећајима школских вештина, као и за конципирање савремених информационих програма у раду са овом популацијом.

МЕЂУНАРОДНА УСАГЛАШЕНОСТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Студијски програм мастер студија Логопедија је по својој структури, циљевима и компетенцијама дипломираних студената у сагласности са савременим међународним студијима из ове области у земљама у окружењу, ЕУ и шире.

- Universitat Autònoma de Barcelona, Faculty of Psychology, Барселона, Шпанија
<https://www.uab.cat/web/estudiar/official-master-s-degrees/general-information/communication-and-language-disorders-1096480962610.html?param1=1345679533383>
- Едукацијско-рехабилитацијски факултет, Загреб, Хрватска
<https://www.erf.unizg.hr/hr/studiji/diplomski-logopedija#iv-semestar>
- Queen Margaret University, Единбург, Велика Британија
<https://www.qmu.ac.uk/study-here/postgraduate-study/2020-postgraduate-courses/pgdip-msc-speech-and-language-therapy-pre-registration>

- Northeastern University, Bouve College of Health Sciences, Бостон, Сједињене Америчке Државе
<https://bouve.northeastern.edu/csd/programs/speech-language-pathology-ms>
- The University of North Carolina (UNC) School of Medicine, Северна Каролина, Сједињене Америчке Државе
<https://www.med.unc.edu/ahs/sphs/prospective-students/speech-language-pathology/sample-curriculum>
- NYU Steinhardt School of Culture, Education, and Human Development, Њујорк, Сједињене Америчке Државе
<https://steinhardt.nyu.edu/degree/ms-communicative-sciences-and-disorders/curriculum>
- University of Virginia, Curry School of Education and Human Development, Шарлотсвил, Сједињене Америчке Државе
<https://curry.virginia.edu/academics/med-communication-sciences-and-disorders>
- Vanderbilt University School of Medicine, Нешвил, Сједињене Америчке Државе
<https://medschool.vanderbilt.edu/hearing-speech/msslp/msslpcurriculum>
- University of Florida, College of Public Health and Health Professions, Гејнсвил, Сједињене Америчке Државе
<https://slhs.phhp.ufl.edu/academics/masters/slp-curriculum>
- City University London, Лондон, Велика Британија
<https://www.city.ac.uk/study/courses/postgraduate/speech-and-language-therapy>
- University at Buffalo, College of Arts and Sciences, Буфало, Њујорк, Сједињене Америчке Државе
<https://arts-sciences.buffalo.edu/cds/grad/masters.html>
- Boston University, Бостон, Сједињене Америчке Државе
<https://www.bu.edu/academics/sar/programs/speech-language-hearing-sciences/ms/>
- Ithaca College, Њујорк, Сједињене Америчке Државе
<https://catalog.ithaca.edu/graduate/speech-language-pathology-audiology/speech-language-pathology-ms/>
- Louisiana State University, Health Shreveport, Шривпорт, Сједињене Америчке Државе
<https://www.lsuhs.edu/departments/allied-health-professions-departments/speech-language-pathology>
- The George Washington University, Columbian College of Arts and Sciences, Вашингтон, Сједињене Америчке Државе
<https://speechhearing.columbian.gwu.edu/ma-speech-language-pathology>

ДОКТОРСКЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

СТРУКТУРА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Докторске академске студије студијског програма Логопедија трају три године, обима 180 ЕСПБ. Курикулум студијског програма се састоји од укупно десет једно-семестралних наставних предмета, два обавезна и осам изборних.

На првој години студент слуша два обавезна и два предмета из изборних блокова. На другој години студент у првом семестру слуша два предмета из изборних блокова, док је у другом семестру предвиђено објављивање научног рада везаног за тему докторске дисертације и израда и јавна одбрана пројекта докторске дисертације.

Настава на трећој години студија предвиђена је за израду научно-истраживачког рада (током оба семестра). Завршни део студијског програма докторских студија чини израда и одбрана докторске дисертације

Након завршетка докторских академских студија, студент стиче звање *доктор наука-логопедија*.

Распоред предмета по семестрима и годинама студија на докторским академским студијама програма Логопедија

Прва година

	Назив предмета	Семестар	Предавања	СИР	ЕСПБ
1.	Методe квантитативних и квалитативних истраживања	I	5	5	15
2.	<i>Предмет изборног блока 1</i> (Психолошки приступи у третману говорних и језичких поремећаја; Истраживања у неуропсихолошкој рехабилитацији)	I	5	5	15
3.	Академско писање	II	5	5	15
4.	<i>Предмет изборног блока 2</i> (Стратегије и модели поремећаја комуникације; Лингвистички приступ анализи језичких поремећаја)	II	5	5	15
Укупно ЕСПБ					60

Друга година

Назив предмета	Семестар	Предавања	СИР	ЕСПБ
1. Предмет изборног блока 3 (Стратегије и модели у третману поремећаја гласа; Развојни језички поремећаји)	III	5	5	15
2. Предмет изборног блока 4 (Стратегије и модели у третману поремећаја говора; Неурогени поремећаји комуникације)	III	5	5	15
3. Предмет изборног блока 5 (Објављивање једног рада везаног за критички преглед литературе о теми докторске дисертације; Објављивање једног истраживачког рада везаног за тему докторске дисертације)	IV			20
4. Израда и јавна одбрана пројекта докторске дисертације	IV			10
Укупно ЕСПБ				60

Трећа година

Назив предмета	Семестар	Предавања	СИР	ЕСПБ
1. Научно-истраживачки рад 1	V	20		20
2. Израда докторске дисертације	V		10	10
3. Научно-истраживачки рад 2	VI	20		20
4. Одбрана докторске дисертације	VI		10	10
Укупно ЕСПБ				60

КОМПЕТЕНЦИЈЕ ДИПЛОМИРАНИХ СТУДЕНАТА

Савладавањем студијског програма докторских академских студија Логопедија, студенти су оспособљени за самосталан научно-истраживачки рад. Они поседују знања, вештине и способности који су потребни за:

- самостално решавање практичних и теоријских проблема у Логопедији,
- планирање, организовање и реализацију фундаменталних и развојних научно-истраживачких пројеката,
- укључивање у реализацију међународних пројеката,
- креирање и евалуацију нових рехабилитационих поступака,
- креативно и независно деловање, засновано на критичком мишљењу и поштовању етичког кодекса добре научне праксе,
- презентовање научних резултата у научним часописима и на међународним конференцијама,
- пружање перманентног доприноса даљем развоју Логопедије, као и тангентних научних области.

Савладавањем студијског програма студент стиче следеће предметно специфичне компетенције:

- темељно познавање научне области која је релевантна за израду докторске дисертације,
- адекватан избор и примену различитих метода квалитативних и квантитативних истраживања у изабраној научној области,
- оспособљеност за самостални научни рад у области поремећаја језика, поремећаја говора и поремећаја комуникације,
- способност праћења савремених достигнућа у предметној области,
- стицање вештине коришћења нових информационих технологија у стицању знања из предметне области,
- овладавање вештином презентације добијених научних информација,
- стицање способности писања извештаја, пројектних апликација,
- оспособљеност за примену стечених сазнања у решавању практичних проблема из области рехабилитације особа са поремећајима говора, језика и комуникације
- вештине комуникације са стручњацима других профила у мултидисциплинарном истраживачком тиму.

Свршени студенти Докторских студија треба да имају критички однос према резултатима сопственог истраживања и да усвоје основна начела етичког поступања према особама са поремећајима говора и језика, као и у процесу прикупљања, обраде, складиштења и публиковања научних резултата.

МЕЂУНАРОДНА УСАГЛАШЕНОСТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Студијски програм докторских академских студија Логопедија је конципиран на основу детаљне анализе докторских студија логопедије у свету.

Структура студијског програма докторских академских студија компатибилна је са акредитованим програмима у Шведској, Финској Норвешкој, као и више акредитованих програма на универзитетима у САД и Канади.

- Abo Akademi University, Шведска
<https://studiehandboken.abo.fi/en/programme/10954>
- University of Tampere, School of Social Sciences and Humanities, Финска
<https://www.tuni.fi/en/study-with-us/doctoral-programme-psychology-and-logopaedics#switcher-trigger--overview>
- University of Nevada, Reno, Сједињене Америчке Државе
<https://med.unr.edu/spa/students/graduate/doctoral>
- The University of British Columbia, Vancouver, Канада
<https://audiospeech.ubc.ca/prospective-students/phd-program/>
- Columbian College of Arts & Sciences, Washington DC, Сједињене Америчке Државе
<https://speechhearing.columbian.gwu.edu/phd-speech-language-hearing-sciences>
- Adelphi University, New York, Сједињене Америчке Државе
http://catalog.adelphi.edu/preview_program.php?catoid=18&pooid=8583

- The University of Memphis, Memphis, Сједињене Америчке Државе
<https://www.memphis.edu/csd/programs/phdadmissions.php>
- University of California, San Diego, Сједињене Америчке Државе
<https://www.ucsd.edu/catalog/curric/LANG.html>
- NYU Steinhardt, New York, Сједињене Америчке Државе
<https://steinhardt.nyu.edu/degree/phd-communicative-sciences-and-disorders/curriculum>
- Valdosta State University, Georgia, Сједињене Америчке Државе
<https://www.valdosta.edu/colleges/education/communication-sciences-and-disorders/programs/doctor-of-speech-language-pathology.php>

Студијски програм СПЕЦИЈАЛНА ЕДУКАЦИЈА И РЕХАБИЛИТАЦИЈА ОСОБА СА ТЕШКОЋАМА У МЕНТАЛНОМ РАЗВОЈУ

ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

СТРУКТУРА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Основне академске студије студијског програма Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју трају четири године, са укупно 240 ЕСПБ бодова, 60 ЕСПБ бодова по години. Настава се реализује током 30 радних недеља годишње.

Програм се састоји од укупно 57 наставна предмета, од којих студент слуша 46 предмета, 36 обавезна и 21 изборни, од којих бира 10 предмета. Изборни предмети су подељени у 10 изборних блокова. Сви предмети су једносеместрални.

У VIII семестру се изводи и стручна пракса, са укупним фондом од 90 часова.

План и програм основних академских студија остварује се извођењем наставе, која се састоји из предавања и вежби. Програмом је предвиђена и стручна пракса, током које се, уз координацију и супервизију наставника, сарадника и координатора из установе у којој се обавља, студенти укључују у васпитни и васпитно-образовни процес, као и специфичне видове клиничке процене и третмана особа с тешкоћама у менталном развоју, што омогућава непосредну примену стечених знања и вештина, као и евалуацију постигнућа.

Након завршетка основних академских студија, студент стиче звање *Дипломирани дефектолог*.

Распоред предмета по годинама студија на основним академским студијама програма Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју

Прва година

	Назив предмета	Семестар	Предавања	Вежбе	ЕСПБ
1.	Увод у рехабилитацију интелектуално ометених особа	I	2	1	5
2.	Основи социологије	I	2	1	4
3.	Основи поремећаја комуникације	I	2	1	5
4.	Медицинска физиологија	I	2	1	5
5.	Енглески језик I	I	1	2	3
6.	Педагогија особа са интелектуалном ометеношћу I	I	2	2	5
7.	Енглески језик II	II	1	2	3
8.	Педагогија особа са интелектуалном ометеношћу II	II	2	2	5
9.	Хумана генетика	II	1	2	4
10.	Развојна психологија	II	2	1	5
11.	Педагошка психологија	II	2	1	4
12.	Општа педагогија са дидактиком	II	2	1	4
13.	<i>Предмет изборног блока 1</i> (Основи опште психологије; Социологија образовања)	I	2	1	4
14.	<i>Предмет изборног блока 2</i> (Психологија интелигенције; Комплементарни третмани)	II	2	1	4
Укупно ЕСПБ					60

Друга година

	Назив предмета	Семестар	Предавања	Вежбе	ЕСПБ
1.	Неурологија	III	2	1	4
2.	Психологија особа са ометеношћу	III	2	1	5
3.	Процена развојних поремећаја	III	2	2	5
4.	Соматопедија	III	2	1	5
5.	Подршка деци са аутизмом	III	2	3	6
6.	Неуропсихологија	IV	2	1	4
7.	Саветодавни рад са родитељима и децом са ометеношћу и хроничним болестима	IV	2	1	5
8.	Психијатрија	IV	2	1	4
9.	Методика васпитања животних вештина код особа са интелектуалном ометеношћу 1	IV	3	3	8
10.	Методологија научног истраживања	IV	2	1	5
11.	<i>Предмет изборног блока 3</i> (Основи психолошког саветовања; Струковни енглески језик)	III	2	1	5
12.	<i>Предмет изборног блока 4</i> (Социологија рода и породице; Експресивна арт терапија)	IV	2	1	4
Укупно ЕСПБ					60

Трећа година

	Назив предмета	Семестар	Предавања	Вежбе	ЕСПБ
1.	Рани третман и предшколско васпитање деце с интелектуалном ометеношћу	V	3	3	7
2.	Методика наставе вештина за ученике ометене у интелектуалном развоју	V	3	3	7
3.	Методика васпитања животних вештина код особа са интелектуалном ометеношћу 2	V	3	3	6
4.	Клиничка процена особа са тешкоћама у менталном развоју	V	2	2	5
5.	Методика наставе српског језика за ученике ометене у интелектуалном развоју	VI	3	3	8
6.	Клинички третман особа са тешкоћама у менталном развоју	VI	2	2	5
7.	<i>Предмет изборног блока 5</i> (Методе подучавања у специјалној едукацији; Методски приступи у развоју саморегулације код особа са интелектуалном ометеношћу)	V	2	1	6
8.	<i>Предмет изборног блока 6</i> (Модел социјалне подршке одраслим особама са интелектуалном ометеношћу; Информационо-комуникационе технологије код особа са аутизмом)	VI	2	2	6
9.	<i>Предмет изборног блока 7</i> (Увод у квалитативна истраживања; Основи примењене генетике)	VI	2	1	4
10.	<i>Предмет изборног блока 8</i> (Развојни поремећај пажње; Радионичарски начин рада)	VI	2	1	6
Укупно ЕСПБ					60

Четврта година

	Назив предмета	Семестар	Предавања	Вежбе	ЕСПБ
1.	Специфичне сметње у учењу	VII	2	2	5
2.	Инклузивна едукација	VII	3	3	7
3.	Модел наставе и наставне технологије код деце са тешкоћама у менталном развоју	VII	3	3	7
4.	Професионално и радно оспособљавање особа са тешкоћама у менталном развоју	VII	2	2	6
5.	Методологија израде индивидуалних образовних планова	VIII	2	1	5
6.	Методика наставе математике за ученике ометене у интелектуалном развоју	VIII	3	3	6
7.	Методски приступи формирању појмова о природном и друштвеном окружењу код особа са тешкоћама у менталном развоју	VIII	3	3	6

8.	Рехабилитација особа са аутизмом	VIII	2	2	5
9.	<i>Предмет изборног блока 9</i> (Реедукација психомоторике; Технологија материјала и занимања са методиком наставе у средњој школи)	VII	2	1	5
10.	<i>Предмет изборног блока 10</i> (Планирање и програмирање запошљавања особа са интелектуалном ометеношћу; Медији и друштвене девијације; Породична педагогија)	VIII	2	1	5
11.	Стручна пракса	VIII			3
Укупно ЕСПБ					60

КОМПЕТЕНЦИЈЕ ДИПЛОМИРАНИХ СТУДЕНАТА

Опште компетенције су:

- усвојена базична теоријска знања и практичне вештине потребне за откривање, клиничку процену, дијагностику и третман, као и пружање подршке у области образовања, васпитања и социјалне инклузије особама са тешкоћама у менталном развоју;
- упознавање са правима особа са тешкоћама у менталном развоју, друштвеном позицијом ове популације и усвајање вештине промовисања људских права ових особа и њихових породица.

Предметно-специфичне компетенције су:

- способности примене метода и техника клиничке процене и третмана код особа са тешкоћама у менталном развоју;
- базична знања о педагошком приступу и способности примене конкретних метода и поступака, укључујући и савремене информационо-комуникационе технике, током ране интервенције, васпитно-образовног процеса у области: српског језика, математике, наставе вештина и природног и друштвеног окружења, животних навика и професионалне рехабилитације особа са тешкоћама у менталном развоју;
- вештине пружања подршке ученицима, родитељима и наставницима у инклузивном образовно-васпитном окружењу и израде индивидуалних образовних и васпитних планова;
- знања о карактеристикама аутизма, способности дијагностиковања овог стања и примене интервенција заснованих на доказима у раду са особама са аутизмом;
- знање о психосоцијалним аспектима ометености важно за професионално и етичко понашање будућих дефектолога у комуникацији и пружању подршке особама са тешкоћама у менталном развоју и њиховим родитељима.

Студенти који заврше основне академске студије ће поседовати академска и стручна знања о специфичностима развоја особа са интелектуалном ометеношћу, поремећајима из спектра аутизма и осталим неуроразвојним поремећајима. Студенти ће стећи знање о широком спектру релевантних метода и техника у области процене и третмана особа са тешкоћама у менталном развоју и биће оспособљени за

њихову самосталну практичну примену у конкретним условима и у складу са високим етичким и професионалним стандардима. Студенти ће бити оспособљени да самостално планирају и програмирају индивидуалан клинички третман и васпитну, образовну и рехабилитационо-професионалну подршку особама са тешкоћама у менталном развоју у инклузивним и посебним васпитно-образовним околностима и да евалуирају исходе својих активности. Студенти ће усвојити знања о принципима сарадње и реализације саветодавних активности и развиће способности професионалне комуникације потребне за самосталну сарадњу са родитељима и учешће у тимском раду са другим стручњацима током едукације и рехабилитације особа са тешкоћама у менталном развоју. Студенти ће бити оспособљени да користе савремену стручну литературу ради стицања и продубљивања знања о актуелним концептуалним приступима, принципима и процедурама у специјалној едукацији и рехабилитацији, што ће им омогућити самосталност у континуираном унапређењу стручних компетенција и целоживотно учење и наставак студија.

МЕЂУНАРОДНА УСАГЛАШЕНОСТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Програм основних академских студија Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју компатибилан је са неколико програма у Европи.

- Едукацијско-рехабилитацијског факултет Свеучилишта у Загребу <https://www.erf.unizg.hr/hr/studiji/preddiplomski-rehabilitacija>
- Педагошки факултет Универзитета у Љубљани <http://www.pef.uni-lj.si/156.html>
- Институт за специјалну едукацију Педагошког факултета Палацки универзитета у Оломоуцу, Чешка (Ústav speciálně pedagogických studií, Pedagogická fakulta, Univerzita Palackého v Olomouci; <https://uss.upol.cz/cs/pro-uchazece/garantovane-programy-obory/>

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

СТРУКТУРА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Мастер академске студије студијског програма Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју трају једну школску годину, односно два семестра, са укупно 60 ЕСПБ бодова.

Планом првог семестра предвиђена је реализација програма који се састоји од укупно 11 наставних предмета, од којих студент слуша 5 предмета, 1 обавезни и 4 изборна предмета. Изборни предмети, којих има 10, подељени су у два изборна блока, са по пет предмета. Из сваког изборног блока студент бира по два предмета.

За други семестар планирана је реализација стручне праксе, са укупним фондом од 90 часова, студијског истраживачког рада у областима предвиђеним програмом и завршног (мастер) рада. План и програм мастер академских студија изводи се кроз предавања, вежбе и студијски истраживачки рад. Програмом је предвиђена и стручна пракса, током које, уз координацију и супервизију наставника, сарадника и координатора из установе у којој се обавља, студенти примењују знања стечена у оквиру теоријске наставе изабраних предмета.

Након завршетка мастер академских студија, студент стиче звање *мастер дефектолог*.

Распоред предмета по семестрима на мастер академским студијама програма Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју

	Назив предмета	Семестар	Предавања	Вежбе	ЕСПБ
1.	Методологија научног истраживања са статистиком	I	4	4	9
2.	<i>Предмети изборног блока 1</i> (бирају се два од пет предмета) (Третман игром; Терапија покретом и плесом; Планирање и програмирање у раду са особама са аутизмом; Процена едукативних и радних потенцијала особа са тешкоћама у менталном развоју; Метод сензомоторне интеграције)	I	2	1	5
3.	<i>Предмети изборног блока 2</i> (бирају се два од пет предмета) (Стратегије развоја социјалних вештина; Когнитивне стратегије учења; Процена и планирање потребе за подршком особа с интелектуалном ометеношћу; Самоодређење и самозаступање особа са интелектуалном ометеношћу; Ментално здравље особа с интелектуалном ометеношћу)	I	2	1	5
4.	Стручна пракса	II			3

5.	Студијски истраживачки рад	II		10
6.	Предмет завршног рада	II		6
7.	Завршни рад	II		12
Укупно ЕСПБ				60

КОМПЕТЕНЦИЈЕ ДИПЛОМИРАНИХ СТУДЕНАТА

Опште компетенције студената, поред компетенција стечених на основним студијама, су:

- проширена и продубљена знања и вештине процене развојних потенцијала и потребе за подршком особа са тешкоћама у менталном развоју; вештине планирања, имплементације и евалуације методских приступа намењених пружању подршке особама са тешкоћама у менталном развоју у доменима когниције, адаптивног понашања и менталног здравља; способност осмишљавања и спровођења емпиријских истраживања, обраде и интерпретације добијених резултата.

Предметно-специфичне способности су:

- употреба савремених информационо-комуникационих технологија у овладавању новим знањима о карактеристикама развоја и квалитета живота особа са тешкоћама у менталном развоју; способност интерпретације и интеграције новостечених информација из олигофренологије и других тангентних научних области; познавање широког спектра техника и инструмената за процену развојних способности, образовних и радних потенцијала, животних вештина и био-психо-социјалних потреба особа са интелектуалном ометеношћу и аутизмом; способност правилног избора и примене одговарајућег инструментаријума, практичне примене релевантних интервенција и процедура намењених стимулисању психофизичког развоја и компетенција особа са интелектуалном ометеношћу и особа са поремећајима из спектра аутизма (програми за развијање социјалних вештина, самоодређеног понашања, самозаступања и радних потенцијала, когнитивне и метакогнитивне стратегије учења, као и специфичне методе третмана).

По завршетку мастер академских студија, новостечена знања и способности ће студентима омогућити да на стручан и ефикасан начин унапреде постојећу праксу, поштујући највише професионалне и етичке стандарде. Биће оспособљени да самостално бирају адекватне технике за процену различитих видова потенцијала особа са тешкоћама у менталном развоју; стећи ће знање о провереним и иновативним стратегијама подршке и вештине да самостално изаберу и примене целисходне методске поступке и интервенције намењене стимулисању когнитивног развоја, адаптивног понашања и социјалне инклузије особа са тешкоћама у менталном развоју. Студенти ће имати стручно знање, комуникативне и сарадничке вештине потребне за делотворно учешће у трансдисциплинарном тиму, за сарадњу са друштвеним и струковним организацијама које пружају формалне и неформалне видове подршке особама са тешкоћама у менталном развоју и њиховим породицама. Студенти ће бити оспособљени да самостално анализирају стручну и научну литературу из области специјалне едукације и рехабилитације особа са тешкоћама у менталном развоју, развијају критичко мишљење, интегришу стечена знања и на основу њих се идејно опредељују за сопствена теоријска и емпиријска

истраживања, креирају, предлажу и реализују оригинална методолошка решења. Студенти ће стећи компетенције на основу којих ће моћи да се самостално лично усавршавају после завршених студија и тиме доприносе развоју праксе у овој области.

МЕЂУНАРОДНА УСАГЛАШЕНОСТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Програм мастер академских студија је компатибилан са више европских мастер програма међу којима издвајамо:

- програм Едукацијско-рехабилитацијског факултета Свеучилишта у Загребу <http://www.erf.unizg.hr/hr/studiji/diplomski-edukacijska-rehabilitacija>
- програм Међународног универзитета у Риохи, Шпанија (Universidad Internacional de La Rioja) <https://www.unir.net/educacion/master-educacion-especial/549201411763/#-descripcion>
- програм Одсека за специјалну едукацију Универзитета у Тесалији, Грчка (The Department of Special Education, University of Thessaly), <http://www.sed.uth.gr/index.php/gr/english/postgraduate-studies/102-english-content/1413-postgraduate-studies-educational-sciences-special-education>

ДОКТОРСКЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

СТРУКТУРА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Структура и садржај докторских академских студија Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју конципирани су тако да пружају могућност интеграције корпуса базичних и апликативних знања и самосталног научно истраживачког рада у области тешкоћа у менталном развоју.

Обим докторских студија у трогодишњем трајању износи 180 ЕСПБ бодова, при чему на свакој години студија студент остварује максимално 60 ЕСПБ бодова.

На првој години докторских студија студент слуша два обавезна и два изборна предмета (по један изборни предмет из изборног блока 1 и 2). На другој години докторских студија студент слуша два изборна предмета (по један из два изборна блока) у трећем семестру. У четвртном семестру је предвиђена израда и одбрана семинарског рада на основу критичког прегледа литературе, објављивање једног оригиналног научног рада везаног за тему докторске дисертације, као и израда и јавна одбрана пројекта докторске дисертације.

У трећој години докторских студија студент се током два семестра бави научно-истраживачким радом. Завршни део студијског програма докторских студија чини израда и одбрана докторске дисертације.

Након завршетка докторских академских студија, студент стиче звање *доктор наука Специјалне едукације и рехабилитације*.

Распоред предмета по семестрима и годинама студија на докторским академским студијама програма Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју

Прва година

	Назив предмета	Семестар	Предавања	НИР	ЕСПБ
1.	Методе квантитативних и квалитативних истраживања	I	5	5	15
2.	<i>Предмет изборног блока 1</i> (Психосоцијална истраживања различитости; Истраживања у неуропсихолошкој рехабилитацији)	I	5	5	15
3.	Академско писање	II	5	5	15
4.	<i>Предмет изборног блока 2</i> (Тежи облици интелектуалне ометености; Развојне и функционалне специфичности особа са тешкоћама у менталном развоју; Рани интервенцијски програми код неуроразвојних поремећаја; Основе когнитивне неурологије)	II	5	5	15
Укупно ЕСПБ					60

Друга година

	Назив предмета	Семестар	Предавања	НИР	ЕСПБ
1.	<i>Предмет изборног блока 3</i> (Истраживања у инклузивној едукацији; Поремећај из спектра аутизма; Креативно учење код особа с тешкоћама у менталном развоју; Поремећај прагматске компетенције)	III	5	5	15
2.	<i>Предмет изборног блока 4</i> (Примена асистивне технологије у рехабилитацији особа с интелектуалном ометеношћу; Клинички приступ тешкоћама у менталном развоју)	III	5	5	15
3.	<i>Предмет изборног блока 5</i> (Одбрана семинарског рада заснованог на критичком прегледу литературе; Објављивање једног оригиналног научног рада везаног за тему докторске дисертације)	IV			20
4.	Израда и јавна одбрана пројекта докторске дисертације	IV		20	10
Укупно ЕСПБ					60

Трећа година

	Назив предмета	Семестар	Предавања	НИР	ЕСПБ
1.	Научно-истраживачки рад 1	V		20	15
2.	Израда докторске дисертације	V			20
3.	Научно-истраживачки рад 2	VI		20	15
4.	Одбрана докторске дисертације	VI			10
Укупно ЕСПБ					60

КОМПЕТЕНЦИЈЕ ДИПЛОМИРАНИХ СТУДЕНАТА

Савладавање програма докторских студија Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју свршеним студентима ће омогућити да самостално планирају и спроводе оригинална научна истраживања у области специјалне едукације и рехабилитације особа са тешкоћама у менталном развоју у складу са највишим научним и етичким стандардима. Они ће овладати знањима, вештинама и способностима потребним за: самостално решавање практичних и теоријских проблема у области специјалне едукације и рехабилитације особа са тешкоћама у менталном развоју; планирање, организовање и реализацију фундаменталних и развојних научно-истраживачких пројеката; укључивање у реализацију међународних пројеката; креативно и независно деловање, засновано на критичком мишљењу и поштовању етичког кодекса добре научне праксе; презентовање научних резултата у научним часописима и на научним скуповима и пружање перманентног доприноса даљем развоју специјалне едукације и рехабилитације, као и тангентних научних области.

Савладавањем студијског програма студент стиче предметно специфичне компетенције за:

- темељно познавање области која је релевантна за израду докторске дисертације;
- адекватан избор и примену различитих проверених и иновативних метода квалитативних и квантитативних истраживања у предметној научној области;
- самосталан научни рад и критичко праћење литературе и савремених достигнућа у области специјалне едукације и рехабилитације особа са тешкоћама у менталном развоју и тангентних научних области;
- коришћење нових информационих технологија у стицању, проширењу и редефинисању знања и решавању проблема у истраживању;
- поштовање етичких стандарда научне заједнице приликом представљања и публиковања резултата истраживања и комуникације са другим стручњацима у мултидисциплинарном истраживачком тиму;
- примену стечених сазнања у решавању практичних истраживачких проблема из предметне научне области.

Стицањем наведених компетенција свршени студенти ће моћи да се професионално унапређују, успешно прате савремена достигнућа у подручју свог научног интересовања, критички односе према резултатима сопственог истраживања, поступају према особама са тешкоћама у развоју у свим фазама истраживачког процеса у складу са највишим етичким стандардима. Студенти ће моћи да самостално граде свој професионални интегритет, дефинишу нове и оригиналне циљеве истраживања и методолошка решења, остварују националну и интернационалну сарадњу у циљу унапређења знања у својој научној области.

МЕЂУНАРОДНА УСАГЛАШЕНОСТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Студијски програм докторских академских студија Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју је конципиран на основу детаљне анализе сличних докторских студија у свету.

Веома блиска програмска и структурна сличност постоји са програмима који се нуде на:

- Универзитету у Загребу – Едукацијско-рехабилитацијском факултету, Хрватска www.erf.unizg.hr
- Maria Grzegorzewska универзитету – Академији за специјално образовање, Пољска (Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej) <http://www.aps.edu.pl>
- Карловом универзитету – Педагошком факултету, Чешка (Pedagogická fakulta Univerzita Karlova) <https://pedf.cuni.cz/PEDFEN-3.html>

Такође, у великој мери сличност постоји и са програмима докторских студија који се нуде у Сједињеним Америчким Државама, посебно на:

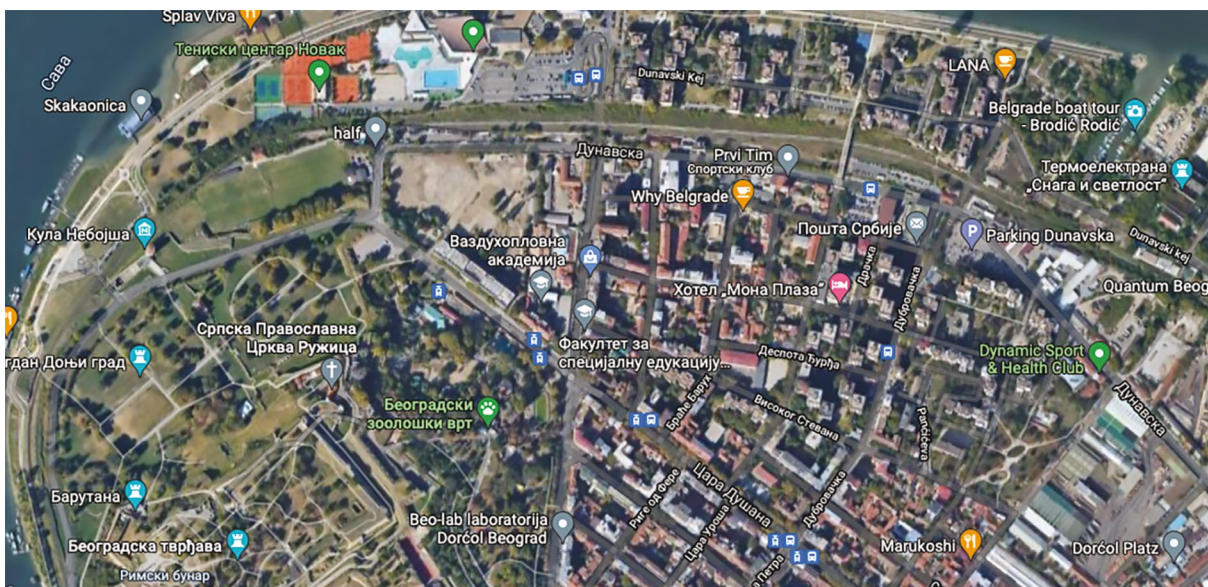
- Колумбија универзитету (Columbia University – Special Education Programs: Department of Health and Behavior Studies) <https://www.tc.columbia.edu/media/media-library-2018/departments/hbs/intellectual-disability-autism/IDA-PHD-EDD-HANDBOOK--08-2015-2.pdf>

- Државном универзитету Охаја (The Ohio State University; Intellectual & Developmental Disabilities Psychology Graduate Program) <https://psychology.osu.edu/sites/psychology.osu.edu/files/IDD%20Requirements.pdf>
- Либерти универзитету у Вирџинији (Liberty University) <https://www.liberty.edu/registrar/wp-content/uploads/sites/119/2020/05/DASE-PHD-D.pdf>
- Индијана универзитету (Indiana University – School of Education) <https://education.indiana.edu/programs/graduate/doctoral/phd-special-education.html>

ГДЕ СМО?

Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију се налази у центру Београда, у Улици Високог Стевана бр. 2. До нас је веома лако доћи из свих делова града, што значи и из свих студентских домова. До Факултета се долази трамвајима бр. 2, 5 и 10, као и аутобусима 24, 26, 79 и ЕКО2.

За још лакшу оријентацију, налазимо се прекопута Ваздухопловне академије Београд (бивша Средња школа „Петар Драпшин“) и дијагонално од Зоолошког врта.

ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

У циљу унапређења квалитета студија, као и научноистраживачког рада, Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију у свом саставу има Издавачки центар. Издавачки центар Факултета се бави објављивањем монографија, уџбеника, часописа, приручника и других материјала у писаном и електронском облику. У складу са устаљеном динамиком одржавања научних скупова националног и међународног карактера, Факултет издаје зборнике радова који садрже радове наставника и сарадника Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију, као и радове истакнутих научних радника из земље и иностранства. Факултет је издавач часописа Специјална едукација и рехабилитација који објављује радове из свих области специјалне едукације и рехабилитације, као и сродних дисциплина које се баве сметњама и поремећајима у развоју. Осим тога, Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију је суиздавач часописа Београдска дефектолошка школа и Социјална мисао. Поред великог броја монографија које су објавили наши наставници и сарадници, у скриптарници Факултета можете купити уџбенике који се користе у настави на свим нивоима студија. Комплетан каталог издања Издавачког центра Факултета можете погледати на следећој адреси <http://www.icf.fasper.bg.ac.rs/index.html>

МОБИЛНОСТ СТУДЕНАТА

Мобилност је могућност студента да део студијског програма, научноистраживачког рада или стручне праксе оствари на другој високошколској установи. Она је у самом центру Болоњског процеса и усмерена је ка уклањању баријера у протоку знања. Мобилност омогућава студентима Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију да развију личне и професионалне вештине на некој другој високошколској установи ван земље боравка и тиме сагледају и овладају различитим приступима у едукацији и рехабилитацији особа са тешкоћама у развоју и инвалидитетом. Мобилност се може реализовати у току основних и последипломских студија. Студијски боравак у иностранству може трајати најдуже једну академску годину, тј. два семестра, а најчешће минимално трајање је један семестар. За време размене, студент прати наставу и полаже испите који су, у мањој или већој мери, еквивалентни испитима са матичног факултета, а њихова еквивалентност се мора утврдити пре него што се студенту одобри мобилност. Еквивалентност утврђује ЕСПБ координатор заједно са предметним наставницима одговарајућег студијског програма. Испити положени у иностранству се признају по повратку на матични факултет. Студент на тај начин наставља студије на наредној години студијског

програма, али под условом да је положио одговарајуће испите и да испуњава услове за упис. На крају периода размене, студент добија потврду од иностране високошколске институције. При томе, у додатку дипломи назначено је на којој високошколској установи су положени испити, затим колики је био период трајања размене, као и са којим успехом су савладани испити. Уколико није извршено признавање испита по повратку са размене, оцене ових испита не улазе у коначни просек оцена студената.

Мобилност студената на Универзитету у Београду се у највећој мери одвија кроз ЕРАЗМУС+ програм, као највећи образовни програм Европске уније који обезбеђује финансирање пројеката за сарадњу у области образовања, младих и спорта. У оквиру овог програма могуће је разликовати више кључних активности, од којих су за студенте најзначајније тзв. КА1 активности будући да обухватају мобилности у области образовања.

Више информација можете потражити на веб страници посвећеној мобилности студената: <http://www.fasper.bg.ac.rs/mobilnost.html> На истој адреси вас очекује приручник и брошура посвећена ЕРАЗМУС+ програмима.

Erasmus+ KA103

Erasmus+ European Mobility is a program that enables student and staff mobility between higher education institutions (HEIs) of 28 EU member countries plus Iceland, Liechtenstein, Norway, the North Macedonia, Turkey and Serbia. To participate in this program HEIs of these countries apply to European Commission to be able to get eligible for the Erasmus Charter for Higher Education (ECHE). International cooperation between HEIs in these countries is established through bilateral student and staff mobility agreements.

Erasmus+ KA103 page

Erasmus+ KA107

Erasmus+ International Credit Mobility (ICM) opens up the opportunities for student and staff mobility not only within Europe but also in other parts of the world. Under ICM, a HEI in a Partner Country can send their students and staff to a HEI in a Program Country and vice versa. Students are able to study abroad for a limited period of 3 to 12 months for which credits are obtained and recognized. After the mobility phase, the students return to their sending institution to complete their studies. For further reference, the list of Partner and Program countries can be seen here.

Erasmus+ KA107 page

KA107 - International Credit Mobility

If you are applying for mobility within KA107 - International Credit Mobility (ICM), while the University of Belgrade was a partner country university please visit the KA107 - ICM section in menu or visit links below

OPEN CALLS

APPLICATION PROCEDURE

СТУДЕНТСКИ ПАРЛАМЕНТ

Студентски парламент Факултета је орган преко којег студенти остварују своја права и штите своје интересе на Факултету. Студентски парламент бира и разрешава председника и потпредседнике Студентског парламента Факултета, доноси предлог о избору студента продекана, разматра питања и спроводи активности у вези са обезбеђењем и оценом квалитета наставе, реформом студијских програма, анализом ефикасности студирања, утврђивањем броја ЕСПБ бодова, унапређењем мобилности студената, подстицањем научно-истраживачког рада студената, заштитом права студената и унапређењем студентског стандарда. Осим тога, парламент организује и спроводи програме ваннаставних активности студената и има

могућност да оствари студентску међууниверзитетску и међународну сарадњу. Представници студената активно учествују у раду Савета и других органа и комисија Факултета. Чланови Студентског парламента Факултета за специјалну едукацију су ранијих година учествовали у реализацији међународних студентских стручно-научних скупова и спортских такмичења и остварили значајне резултате. Поред тога, запажене су и активности студената у организацији хуманитарних акција.

ПРИЛАГОЂЕНОСТ УСЛОВА СТУДИРАЊА ЗА СТУДЕНТЕ СА ХЕНДИКЕПОМ

У циљу унапређења услова студирања студената са хендикепом Факултет поседује асистивну опрему.

За студенте са оштећењем вида обезбеђена је следећа опрема: софтвер Screen reader JAWS, читач екрана за слепе који омогућава коришћење већине апликација на рачунару (прилагођен је Microsoft Windows оперативним системима); програм/софтвер AnReader, синтетизатор говора (систем за синтезу говора: текст у говор, синтеза говора на основу текста); Перкинс Брајеву писаћу машину; Abby Fine Reader 12 Professional Edition, софтвер који претвара текстове и слике у формате које је могуће даље уређивати.

За студенте са оштећењем слуха обезбеђене су индукционе петље (индукциони систем за амплификацију говора слушно оштећених особа).

ШТА ДОБИЈАТЕ СТУДИРАЈУЋИ НА НАШЕМ ФАКУЛТЕТУ?

Студирајући на Универзитету у Београду – Факултету за специјалну едукацију и рехабилитацију имате могућност да стекнете универзитетску диплому основних, мастер и докторских академских студија.

Ако изаберете да студирате на било ком нивоу студија на Факултету, сигурни смо да ћете на основу квалитета студија и диплома које ћете по завршетку студија стећи, у складу са својим жељама, моћи да наставите студирање и усавршавање на сличним факултетима у Европи и у свету. Студијски програми Факултета, на свим нивоима студија, у складу су са принципима Болоњске декларације.

Избором једног од студијских програма овог Факултета, определили сте се за изузетно хуману и цењену професију. Перспективу у запошљавању можете наћи како у државном, тако и у приватном сектору.

Универзитет у Београду
Факултет за специјалну
едукацију и рехабилитацију